

Преузето са www.pravno-informacioni-sistem.rs

На основу члана 17. став 10. Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Службени гласник РС”, број 87/18),

Министар унутрашњих послова доноси

УПУТСТВО

о Методологији израде и садржају процене ризика од катастрофа и плана заштите и спасавања

"Службени гласник РС", број 80 од 8. новембра 2019.

1. Овим упутством прописује се Методологија израде и садржај процене ризика од катастрофа и планова заштите и спасавања свих субјеката који имају обавезу израде тих докумената у складу са Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама.
2. Методологија из тачке 1. овог упутства одштампана је уз ово упутство и чини његов саставни део.
3. Сви субјекти система смањења ризика од катастрофа који су донели и добили сагласност Министарства унутрашњих послова на процену ризика од катастрофа и план заштите и спасавања у складу са Упутством о Методологији за израду процене угрожености од елементарних непогода и других несрећа и планова заштите и спасавања у ванредним ситуацијама („Службени гласник РС”, број 18/17), ускладиће наведена акта са одредбама овог упутства у року од три године од дана добијања сагласности од стране Министарства унутрашњих послова.
4. Даном ступања на снагу овог упутства престаје да важи Упутство о Методологији за израду процене угрожености од елементарних непогода и других несрећа и планова заштите и спасавања у ванредним ситуацијама („Службени гласник РС”, број 18/17).
5. Ово упутство ступа на снагу осмог дана од објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број 01-10392/19-3

У Београду, 31. октобра 2019. године

Министар,

др **Небојша Стефановић**, с.р.

Методологија израде и садржај процене ризика од катастрофа и плана заштите и спасавања

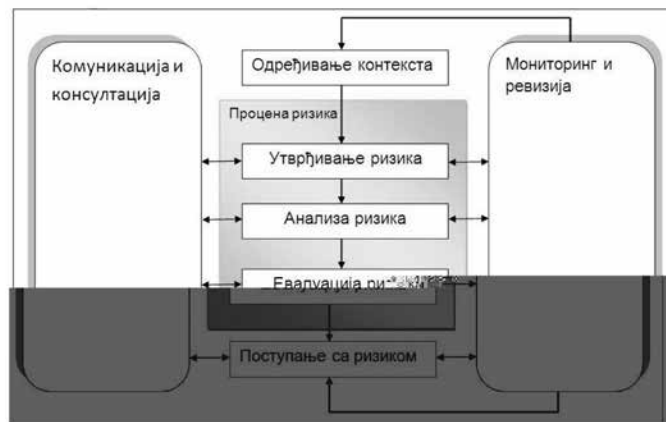
ДЕО I Методологија за израду и садржај процене ризика од катастрофа

Сврха: Методологија се доноси ради утврђивања јединствених мерила за израду Процене ризика од катастрофа (у даљем тексту: Процена), повећања квалитета и упоредивости података као и унапређивања база података о ризицима од елементарних непогода и других несрећа на подручју Републике Србије.

Циљ Методологије је израда Процене ризика од катастрофа.

Нивои израде: Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, субјекти од посебног значаја за заштиту и спасавање, привредна друштва и друга правна лица у складу са законом.

Садржај Процене: увод, општи део, посебан део и закључак.

Графикон 1. Процес процене ризика у оквиру управљања ризицима

На *графикону бр. 1.* приказан је целокупан процес израде Процене почев од уводних радњи којима се доноси одлука око учесника, начина израде и одређивања опасности за које ће се радити процена па све до праћења стања на територији и вршења одређених измена односно ажурирања Процене након њеног доношења. Објашњење свих параметара из графикона даје се у наредном тексту.

1) **Процес израде Процене:** Процењом ризика идентификују се извори могућег угрожавања, сагледавају могуће последице, потребе и могућности спровођења мера и задатака заштите и спасавања од катастрофа (елементарних непогода и техничко-технолошких несрећа).

2) **Комуникација и консултација** је континуиран и интерактиван процес који носилац израде Процене спроводи да би обезбедио и поделио добијене информације и укључио у дијалог заинтересоване стране у вези са управљањем ризиком. Наиме, пре почетка процеса израде Процене, орган који је задужен да буде носилац израде овог документа врши окупљање и информисање свих субјеката који треба да учествују у изради овог документа. У том процесу се идентификују учесници, одређују задаци и врши прелиминарна идентификација опасности које могу угрозити територију за коју се ради Процена.

Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације као координатор и носилац израде Националне процене,

врши потребне припреме и консултације са министарствима, посебним организацијама, научним и високообразовним установама у циљу информисања о обавезама које проистичу из закона.

Поступак за израду Процене аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе је сличан изради Националне Процене. Такође се врши идентификација учесника (органа, стручних служби, привредних друштава, научних и образовних установа и појединаца) који треба да учествују у изради Процене и том приликом сваки учесник даје своје стручно мишљење о начину израде Процене и о својој улози у том процесу.

3) **Одређивање контекста** је дефинисање спољашњих и унутрашњих параметара које треба узети у обзир приликом израде сценарија у смислу представљања потенцијалних, а у исто време највећих и највероватнијих ризика. У том смислу се организују стручни скупови и састанци (по опасностима – ризицима) на којима представници министарстава, посебних организација и научних установа представљају могући сценарио за одређену опасност и на којима се расправља о могућим последицама по штитење вредности. На овај начин се долази до неопходног мишљења комплетне струке о сваком ризику посебно, које треба да помогне Радној групи да одлучи за које опасности ће се радити Процена.

4) **Процена ризика** је утврђивање природе и степена ризика потенцијалне опасности, стања угрожености и последица које могу потенцијално угрозити животе и здравље људи, материјална

добра и животну средину. То је процес који обухвата утврђивање (идентификацију), анализу и евалуацију ризика. Процена треба да садржи описе свих сценарија за сваку опасност, за коју се радна група определила, затим контекст у којем су разматрани сценарији, резултате прорачуна ризика и нивоа ризика (матрице ризика) и картографски приказ свих ризика. На крају радна група врши вредновање ризика, упоређивањем резултата анализе ризика, тако да се добија јасна слика да ли је ризик прихватљив или ће се предузимати одређене мере како би се умањило.

5) **Мониторинг ризика** је стална провера, надзор, критичко посматрање или утврђивање статуса, како би се идентификовале очекиване или потребне промене свих параметара на којима се заснива Процена. Процена је документ који захтева стално дограђивање и ажурирање. То се постиже на основу праћења стања на терену и евидентирања свих критичних тачака, (објеката, инсталација, корита река, постројења, и др.) тј. појава нових чинилаца који поспешују или изазивају одређену опасност. Такође се врши стално праћење научних и стручних достигнућа која могу бити од користи за доградњу и ажурирање Процене.

6) **Утврђивање ризика** (идентификација ризика) је процес проналажења, препознавања и описивања ризика. Ова фаза израде Процене се реализује тако што радна група и свака подгрупа разматрају све сценарије и дефинишу које врсте ризика постоје, где се могу појавити, због чега се јављају и да ли могу да изазову последице по штитење вредности.

7) **Анализа ризика** је процес разумевања природе ризика и одређивања нивоа ризика. Анализа се врши након идентификације ризика како би се одредиле вероватноћа и последице по штитење вредности.

8) **Евалуација ризика** је процес упоређивања резултата анализе ризика са критеријумима ризика, да би се утврдило да ли се ризик и/или његова величина може толерисати.

9) **Поступање са ризиком** (третман ризика) је процес који се спроводи да се модификује – редукује ризик. У том смислу се врши потребна анализа о предузимању мера за умањење или уклањање ризика који може угрозити или оставити одређене последице по штитење вредности, као и о потреби подизања капацитета за реаговање.

А) Процена ризика од катастрофа Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе

Општи део

Процена ризика од катастрофа Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе у Општем делу садржи податке: Положај и карактеристике територије и Критичну инфраструктуру.

1. Положај и карактеристике територије

Општи део који се односи на положај и карактеристике територије за коју се израђује Процена, садржи следеће податке:

- 1) Географски положај
 - 2) Хидрографске карактеристике
 - 3) Метеоролошко-климатске карактеристике
 - 4) Демографске карактеристике (број становника, полна структура, старосна структура, лица са инвалидитетом)
 - 5) Пољопривреда (земљишна површина по намени коришћења и структура власништва, производња ратарских и повртарских култура, сточарска производња)
 - 6) Материјална и културна добра и заштићена природна добра.
- Напомена:** Напред наведене податке презентовати на сажет и концизан начин, без навођења беспотребних података и непотребног оптерећивања документа подацима који не користе у анализи и процени ризика.

2. Критична инфраструктура

Критичну инфраструктуру чине системи, мреже, објекти или њихови делови, чији прекид функционисања или прекид испоруке роба односно услуга може имати озбиљне последице на

националну безбедност, здравље и животе људи, имовину, животну средину, безбедност грађана, економску стабилност, односно угрозити функционисање Републике Србије.

1) Енергетску инфраструктуру чине: термо и хидро електране, термоелектране – топлане и други објекти за производњу електричне енергије, као и електроенергетски водови, далеководи и трансформаторске станице; објекти за производњу електричне енергије из обновљивих извора; високе бране и акумулације напуњене водом; објекти за производњу и прераду нафте и гаса, производњу биогорива и биотечности.

2) Саобраћајну инфраструктуру чине: друмски, железнички, ваздушни саобраћај (ауто-пут, државни путеви I и II реда; категорисани и некатегорисани путеви, мостови, тунели, надвожњаци и аутобуске станице; железничка мрежа, железничке станице; аеродроми), речни пловни путеви, луке и гранични прелазни.

3) Водопривредну инфраструктуру чине: изграђени системи активне и пасивне заштите на водотоковима I и II реда; снабдевање водом – међурегионални и регионални објекти водоснабдевања, постројења за припрему воде за пиће; регулациони радови за заштиту од великих вода градских подручја и руралних површина; хидрографевински објекти на пловним путевима; пловни канали и бродске преводнице, који нису у саставу хидроенергетског система.

4) Снабдевање храном: погони и капацитети за производњу хране, складишта прехранбених производа (силоси, хладњаче...), објекти и средства за дистрибуцију.

5) Здравствену критичну инфраструктуру чине: објекти на примарном нивоу (домови здравља, болнице, апотеке, заводи); објекти на секундарном нивоу (болница – општа и специјална); објекти на терцијарном нивоу (клиника, институт, клиничко-болнички центар, клинички центар) и здравствена делатност која се обавља на вишем нивоу (заводи).

6) Финансије: банкарство, берзе, инвестиције и систем осигурања.

7) Телекомуникациону и информациону критичну инфраструктуру чине: објекти система и средства електронских комуникација, који су међународног и магистралног значаја; пренос података; информациони системи; пружање аудио и аудио-визуелних медијских услуга.

8) Заштита животне средине: производња и складиштење опасних материја (хемијске материје, биолошки материјали, радиолошки материјали, нуклеарни материјали као и депоније).

9) Функционисање органа државне управе и хитних служби (полиција, хитна медицинска помоћ, ватрогасно-спасилачке јединице и др.).

10) Наука и образовање: установе науке и образовања, њихови објекти, људски и материјални ресурси.

Посебни део

1. Идентификација опасности од катастрофа (елементарне непогоде и техничко-технолошке несреће)

Идентификација опасности се врши за целу територију за коју се ради Процена ризика од катастрофа. Од идентификованих опасности извршити избор опасности (појединачне или појединачних опасности из групе опасности), за коју ће се израдити сценарио.

За опис изабране опасности, користити предвиђене параметре у обиму којим се стиче јасна слика о вероватноћи појављивања и последицама:

1) **Земљотреси:** постојање система за идентификацију, обавештавање и евиденције; густина насељености и величина животињског фонда; морфологија и састав земљишта; сеизмолошке карте; сеизмичке карактеристике терена; мере заштите у урбанистичким плановима и градњи; квалитет градње; учесталост, интензитети и епентри потреса; могуће последице (број угроженог становништва, оштећења и уништења материјалних и културних добара, угроженост животне средине-ваздух, земљиште, вода, биљни и животињски свет, психолошки ефекти и могућа повређивања, оштећење инфраструктуре); могућност генерисања других опасности и др.

2) **Одрони, клизишта и ерозије:** приказати величину активираних процеса (површина терена захваћена клизањем, слегањем и ерозијом, запремина масе у покрету); очекивани степен

негативних последица од деловања одређеног геолошког процеса на одређеном простору и у одређеном времену по природу, материјална добра и људе; параметри и карактер дрона, клизишта и ерозивног подручја; површина и карактеристике угроженог подручја; густина насељености; густина инфраструктурних и привредних објеката, могућност генерисања других опасности и др.

3) **Поплаве:** карте водног подручја погодне размере, са границама речних сликова и под-сликова, приказом топографије и хидролошких показатеља; начина коришћења земљишта; опис историјских поплава које су имале значајне штетне утицаје на људско здравље, животну средину, културно наслеђе и привредну активност; карактеристике поплаве, укључујући досезање поплавног таласа, правце течења и процену штетних утицаја које су произвеле, уколико још увек постоји могућност појаве сличних догађаја у будућности; изграђеност система заштите од поплаве; густина насељености; величина животињског фонда; опис значајних историјских поплава које својим понављањем могу изазвати значајне штете; процену могућих штетних последица будућних поплава на људско здравље, животну средину, културно наслеђе и привредну активност, узимајући у обзир што више чињеница као што су топографија, положај водотока, опште хидролошке и геоморфолошке карактеристике, са плавним подручјима као природним ретензијама; ефикасност изграђених објеката за заштиту од поплава; слабе тачке у систему заштите од штетног дејства вода на водотоковима првог и другог реда; положај насељених области; подручја привредних активности; дугорочни развој укључујући утицаје климатских промена на појаву поплава; могућност генерисања других опасности и др.

4) **Екстремне временске појаве** (велика количина падавина; град; олујни ветар; снежне мећаве, наноси и поледица; топли талас; хладни талас; суша): статистички приказ појава за последњих 30 година и приказ последица за последњих десет година, које су битно промениле свакодневно функционисање (прекид снабдевања виталним производима, прекид снабдевања електричном енергијом, прекид саобраћаја, онемогућавање пружања хитне медицинске помоћи и сл.) и могући утицаји на пољопривреду, здравље људи и животиња; могућност генерисања других опасности и др.

5) **Недостатак воде за пиће** (квалитативан и квантитативан): квалитативан – да ли корисници обезбеђују информације о ризицима од негативних утицаја недостатка воде за пиће на људско здравље; да ли се врши систематска контрола квалитета воде од стране надлежних санитарних органа; квантитативан – расположивост водом за пиће одговарајућег броја корисника; могућност генерисања других опасности и др.

6) **Епидемије и пандемије:** угроженост подручја епидемија које настају као последица санитарно-хигијенских услова и инфраструктуре територије – анализирати са аспекта постојања различитих врста епидемија; могуће последице засновати на проценама надлежних здравствених, санитарних, ветеринарских, агрономских и других служби и институција које су у оквиру својих редовних делатности надлежне за реаговање у случајевима епидемиолошких и санитарних опасности; могућност генерисања других опасности и др.

7) **Биљне болести:** врста угрожених биљака и карактеристика болести (извора, развоја, преношења и ширења); површине и карактеристика угроженог подручја; могуће последице засновати на проценама надлежних институција; могућност генерисања других опасности и др.

8) **Болести животиња:** густина животињског фонда; број и врсте угрожених животиња и карактеристике болести; извор заразне болести; развој, преношење и ширење болести; могућност предузимања превентивних и куративних мера; површина и карактеристике угроженог подручја; могуће последице засновати на проценама надлежних институција; изграђеност система заштите од болести животиња; могућност генерисања других опасности и др.

9) **Пожари и експлозије, пожари на отвореном:** објекти I и II категорије угрожености од пожара; списак субјеката у којима постоји опасност од пожара и експлозија; шумски комплекси (врсте шума, уређеност, проходност, начин експлоатације, величина животињског фонда и др.); производња и складиштење експлозивних материја и материја које могу да формирају експлозивну атмосферу; идентификација локација са заосталим експлозивним остацима рата (ЕОР); густина насељености; угроженост заштићених културних и материјалних добара; могућност генерисања других опасности и др.

10) **Техничко-технолошке несреће:** правна лица која се баве производњом, складиштењем, транспортом и продајом опасних материја, као и количина и врста опасних материја у постројењима и објектима; њихова удаљеност од објеката у окружењу узимајући у обзир врсту насеља, густину насељености, привредне и повредиве објекте, културна и материјална добра и др. као и карактеристике територије укључујући поштовање предвиђених мера заштите у урбанистичким плановима и грађењу, угроженост прекограничним ефектом.

Удеси изазвани транспортом опасних материја – могућа опасност заснива се на стварним количинама и врстама опасних материја у транспорту; зависно од врсте и густине транспорта односно од транспортних праваца и чворишта, као и од подручја кроз која пролазе (насеља, пољопривредне површине, реке, језера и сл.); истицање опасних материја на местима посебне угрожености (продуктоводи и цевоводи); саобраћајнице које пролазе кроз места посебне угрожености (лоцирати изворишта, токове и реке) уз потенцијалне привредне загађиваче и сл.; укључујући поштовање предвиђених мера заштите у урбанистичким плановима и грађењу.

Несреће изазване у друмском, ваздушном, речном и железничком саобраћају Несреће изазване застојем рада жичара за транспорт људи

Опасност од **рушења брана** (хидроакумулације, пепелишта и јаловишта), могуће последице по становништво и материјална добра на правцу кретања водног таласа.

Могућност генерисања других опасности и др.

11) **Нуклеарни и радиолошки акциденти:**

Процена за ову врсту опасности се израђује искључиво на нивоу Републике Србије.

Стање нуклеарних објеката као и објеката за заштиту од нуклеарних и/или радијационих акцидената на територији; особине радиоактивних материја које настају у акциденту; могућност радиоактивне контаминације људи, животиња, воде, ваздуха, земљишта, пољопривредних површина засејаних пољопривредним културама, угроженост прекограничним ефектом, уобичајене врсте несрећа које се догађају (са испуштањем у атмосферу, испуштањем у површинске воде, водотокове, језера, испуштање у тло, односно у подземне воде, као и присуство радиоактивног отпада); поштовање предвиђених мера заштите у урбанистичким плановима и грађењу; могућност генерисања других опасности и др.

12) **Опасност од терористичког напада** посматра се кроз процену последица од тероризма. Израђује се на нивоу Републике Србије. Израђују је надлежне службе безбедности у сарадњи са Министарством одбране и Министарством унутрашњих послова. Овај део Процене има ознаку поверљивости и није јавно доступан. На основу израђене Процене ради се План отклањања последица од терористичког напада.

2. Смернице за израду сценарија

Израда Сценарија за било коју опасност, представља процес који окупља (обједињује) све стручне ресурсе из одређених области, који својим ангажовањем дају стручни допринос на изради квалитетног и објективног Сценарија.

Сценарио представља опис:

1) **нежељених догађаја** (једног или више повезаних догађаја различитог карактера) за сваку опасност, а који има последице на живот и здравље људи, економију/екологију, друштвену стабилност;

2) свега што производи описане нежељене догађаје, а састоји се од свих радњи и збивања пре и после настанка нежељеног догађаја;

3) околности у којима нежељени догађаји настају, степена ривности и отпорности становништва, објеката и других садржаја у простору или друштву у размерама релевантним за разматрање последица догађаја по штићене вредности (живот и здравље људи, економију/екологију и друштвену стабилност);

4) детаљан опис сваке последице по штићене вредности;

Сценарио се израђује за две врсте догађаја, и то:

1) **највероватнији нежељени догађај**

2) **нежељени догађај са најтежим могућим последицама.**

Највероватнији нежељени догађај је догађај за који се поуздано зна да се често јавља, затим да услови у којима настаје погодују његовој појави и да је реално очекивати да може на одређеном простору угрозити животе и здравље људи и направити материјалне штете.

Нежељени догађај са најтежим могућим последицама је догађај који се ретко појављује на одређеном простору, а у случају његовог настанка има такав интензитет чије последице су озбиљне или катастрофалне по поједине штићене вредности.

Сценарио мора задовољавати следеће услове:

1) бити вероватан, поткрепљен чињеницама, које говоре да се стварно могу догодити;

2) описивати последице нежељених догађаја, које имају утицај на минимално две штићене вредности;

3) бити постављен у време и услове који одговарају реалној ситуацији;

4) да догађаји буду описани детаљно, како би добијени укупан ниво ризика дао смернице за третман ризика;

5) да се узме у обзир расположивост капацитета субјеката и снага система смањења ризика од катастрофа.

Предуслови за избор сценарија су:

1) вероватноћа догађаја и

2) тежине последица.

Обавезни садржај сценарија, приказати на начин како је предвиђено Табелом 1.

Табела 1. Садржај сценарија

	Општа питања	
Опасност	• Назив опасности • Опис опасности	
Појављивање	• Место догађаја?	
Просторна димензија	• Захваћена површина?	
Интензитет	• Интензитет догађаја?	
Време	• Време појављивања? (доба дана, дан, месец и година) • Узрок уколико је познат?	
Ток	• Временски ток развоја догађаја и шта је обухваћено?	
Трајање	• Трајање и навести директни утицај на штићене вредности?	
Рана најава	• Да ли је догађај очекиван?	
Припремљеност	• Да ли је становништво припремљено? • Да ли су државни органи припремљени за одговор на догађај?	
Утицај Утицај	Штићене вредности	Приказ утицаја замишљеног сценарија
	Живот и здравље људи	Укупан број људи захваћени неким процесом у оквиру сценарија: - мртви - повређени - оболели - евакуисани - расељени – остали без стана/куће - збринути - склоњени Укупно
	Економија/екологија	Укупна материјална штета по економију и екологију, трошкови: - здравственог збрињавања и лечења - свих непосредних хитних мера (обнове зграда, јавног превоза и др.) - прекида привредних активности - еколошке обнове - вредности исплаћених премија осигурања Укупно
	Друштвена стабилност	1. Укупна материјална штета на критичној инфраструктури, трошкови на: - Енергетици - Саобраћају - Водопривреди - ... - ... Укупно 2. Укупна материјална штета на установама/грађевинама јавног друштвеног значаја, трошкови на: - Објекти културне баштине - Верски објекти - Објекти јавних установа - ... - ... Укупно

Генерисање других опасности	• Мултиризик
Референтни инциденти	• Да ли је у прошлости било сличних догађаја и када?
Информисање јавности	• Да ли постоји правовремено и прецизно информисање јавности?

3. Смернице за одређивање нивоа ризика

Смерницама се одређују критеријуми за вероватноћу догађаја, штићене вредности и процену ефеката ризика по штићене вредности.

3.1. Процена вероватноће догађаја

Три су различита приступа у процењивању вероватноће:

а) **Вероватноћа** је шанса да се нешто догоди, тј. представља меру извесности догађања, то је изражено као број између 0 и 1, где 0 представља немогућност, а 1 потпуну сигурност.

б) **Учесталост** је број случајева у једном датом временском интервалу.

ц) **Стручна процена** је одређивање вероватноће, базирано на научним сазнањима или искуству струке.

Избор једног од наведених приступа зависи од расположивости претходних записа, базе података и стручних ресурса.

Категорија изабране вероватноће мора бити релевантна за изабрану опасност и подручје обрађено сценаријем.

Приликом израде сценарија, нагласити начин избора вероватноће.

Табела 2. Исказивање вероватноће

Категорија	Вероватноћа или учесталост			
	(а) Вероватноћа	(б) Учесталост	(ц) Стручна процена	Одабрано
1	< 1%	1 догађај у 100 година и ређе	Занемарљива	
2	1–5%	1 догађај у 20 до 100 година	Мала	
3	6–50%	1 догађај у 2 до 20 година	Средња	
4	51–98%	1 догађај у 1 до 2 године	Велика	
5	> 98%	1 догађај годишње или чешће	Изразито велика	

3.2. Штићене вредности

- Живот и здравље људи;
- Економија/екологија;
- Друштвена стабилност.

3.3. Процена последица

Последице представљају ефекат штетног догађаја по живот и здравље људи, економију/екологију и друштвену стабилност, а манифестују се кроз величину губитка (штету).

Последице по сваку од штићених вредности процењују се према одређеним критеријумима, који су дефинисани и разрађени у оквиру ове методологије.

3.3.1. Последице по живот и здравље људи

Последице по живот и здравље људи, за национални ниво, ниво аутономних покрајина и јединица локалних самоуправа, изражавају се према критеријумима датим у Табели 3.

Табела 3. Исказивање последица по живот и здравље људи

Последице по живот и здравље људи			
Категорија	Величина последица	Критеријум	Одабрано
1	Минимална	<50	
2	Мала	50–200	
3	Умерена	201–500	
4	Озбиљна	501–1500	
5	Катастрофална	>1500	

3.3.2. Последице по економију/екологију на националном нивоу

Табела 4. Исказивање последица по економију/екологију у односу на буџет Републике Србије

Последице по економију/екологију			
Категорија	Величина последица	Критеријум	Одабрано
1	Минимална	до 0,01% буџета	
2	Мала	од 0,01–0,1% буџета	
3	Умерена	од 0,1–0,5% буџета	
4	Озбиљна	од 0,5–10% буџета	
5	Катастрофална	чији износ прелази 10% буџета	

3.3.3. Последице по економију/екологију аутономне покрајине и јединице локалних самоуправа

Уважавајући чињеницу неједнаког регионалног развоја локалних самоуправа, а самим тим и изразито велике разлике у изнонима буџета у односу на које се врши упоређивање штета (најмањи који износи око 138.000.000,00 РСД и највећи који прелазе 3.600.000.000,00 РСД или 1.150.000,00 еура – 30.000.000,00 еура, узимајући у обзир динарску против вредност на дан упоређивања штете), а у циљу што реалнијег добијања нивоа ризика који одређује превентивно поступање, критеријуми за последице по економију/екологију, предвиђени су за три нивоа развијености локалних самоуправа:

Прву категорију представљају критеријуми за упоређивање штете у односу на буџете локалних самоуправа чији износи се крећу до 840.000.000,00 РСД (7.000.000,00 еура), узимајући у обзир динарску против вредност на дан упоређивања штете.

Табела 5. Исказивање последица по економију/екологију у односу на буџет до 840.000.000,00 РСД (7.000.000,00 еура)

Последице по економију/екологију			
Категорија	Величина последица	Критеријум	Одабрано
1	Минимална	од 0,1–0,5% буџета	
2	Мала	од 0,6–1% буџета	
3	Умерена	од 1,1–5% буџета	
4	Озбиљна	од 5,1–10% буџета	
5	Катастрофална	чији износ прелази 10% буџета	

Другу категорију представљају критеријуми за упоређивање штете у односу на буџете локалних самоуправа чији износи се крећу од 840.000.000,00 РСД до 1.800.000.000,00 РСД (односно 7.000.000,00 до 15.000.000,00 еура, узимајући у обзир динарску против вредност на дан упоређивања штете).

Табела 6. Исказивање последица по економију/екологију у односу на буџет од 840.000.000,00 РСД (7.000.000,00 еура) до 1.800.000.000,00 РСД (15.000.000,00 еура)

Последице по економију/екологију			
Категорија	Величина последица	Критеријум	Одабрано
1	Минимална	од 0,1–1% буџета	
2	Мала	од 1,1–3% буџета	
3	Умерена	од 3,1–7% буџета	
4	Озбиљна	од 7,1–10% буџета	
5	Катастрофална	чији износ прелази 10% буџета	

Трећу категорију представљају критеријуми за упоређивање штете у односу на буџете локалних самоуправа чији износи прелазе 1.800.000.000,00 РСД (15.000.000,00 еура, узимајући у обзир динарску против вредност на дан упоређивања штете).

Табела 7. Исказивање последица по економију/екологију у односу на буџет преко 1.800.000.000,00 РСД (15.000.000,00 еура)

Последице по економију/екологију			
Категорија	Величина последица	Критеријум	Одабрано
1	Минимална	од 0,1–2% буџета	
2	Мала	од 2,1–4% буџета	
3	Умерена	од 4,1–7% буџета	
4	Озбиљна	од 7,1–10% буџета	
5	Катастрофална	чији износ прелази 10% буџета	

3.3.4. Последице по друштвену стабилност

Последице по друштвену стабилност – критична инфраструктура и установе/грађевине јавног друштвеног значаја, за национални ниво, ниво аутономних покрајина и јединица локалних самоуправа, добијају се упоређивањем штета са одговарајућим буџетом (у зависности од нивоа израде Процене).

Табела 8а Исказивање последица по друштвену стабилност – укупна материјална штета на критичној инфраструктури

Последице по друштвену стабилност-укупна материјална штета на критичној инфраструктури			
Категорија	Величина последица	Критеријум	Одабрано
1	Минимална	<1% буџета	
2	Мала	1–3% буџета	
3	Умерена	3–5% буџета	
4	Озбиљна	5–10% буџета	
5	Катастрофална	>10% буџета	

Табела 8б Исказивање последица по друштвену стабилност – укупна материјална штета на установама/грађевинама јавног друштвеног значаја

Последице по друштвену стабилност-укупна материјална штета на установама/грађевинама јавног друштвеног значаја			
Категорија	Величина последица	Критеријум	Одабрано
1	Минимална	<0.5% буџета	
2	Мала	0.5–1% буџета	
3	Умерена	1–3% буџета	
4	Озбиљна	3–5% буџета	
5	Катастрофална	>5% буџета	

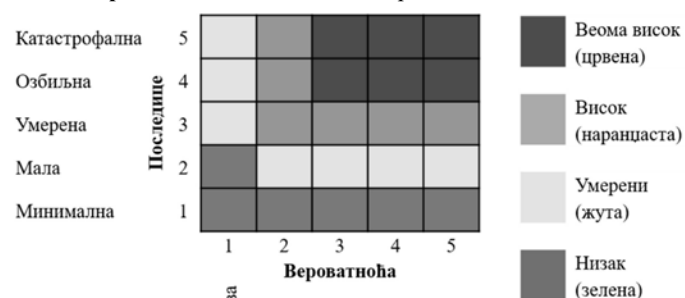
Напомена: Ако у замишљеном сценарију нема последица по неку од штићених вредности, не приказивати матрицу ризика за ту штићену вредност.

3.4. Израда матрица

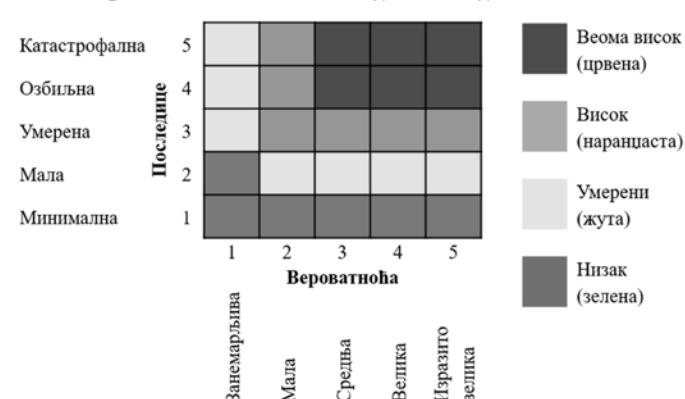
Резултати сценарија (последике и вероватноћа) комбинују се у матрицу ризика. Матрица ризика састоји се од две осе, осе последица и осе вероватноће. Свака оса има пет вредности, што даје матрицу од 25 поља.

Наведених 25 поља дели се у четири категорије ризика: низак, умерени, висок и веома висок ризик.

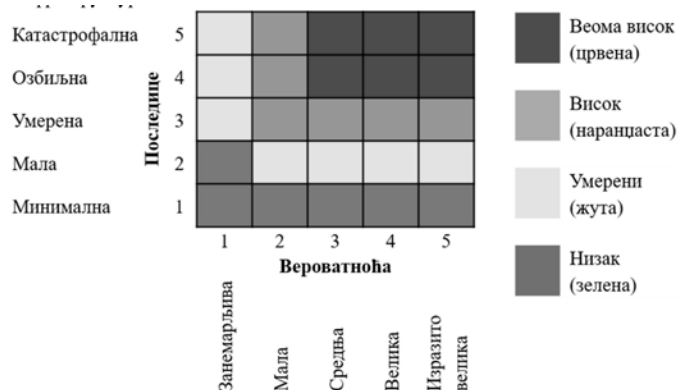
Матрица 1. Ризик по живот и здравље

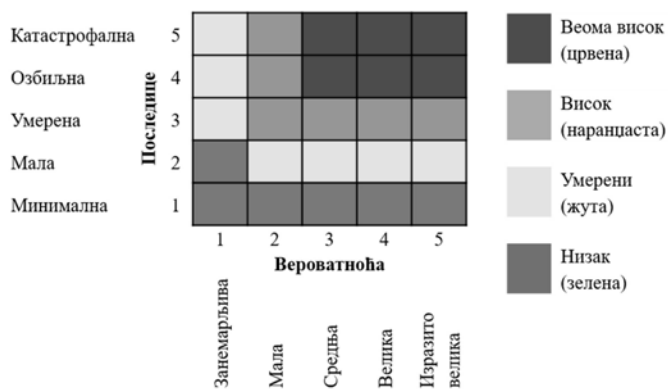
Матрица 2. Ризик по економију/екологију

Матрица 3а: Ризик по друштвену стабилност – укупна материјална штета на критичној инфраструктури

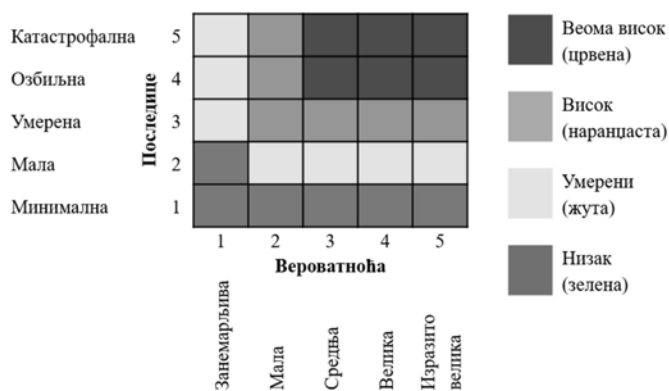

Матрица 3б: Ризик по друштвену стабилност – укупна материјална штета на установама/грађевинама јавног друштвеног значаја

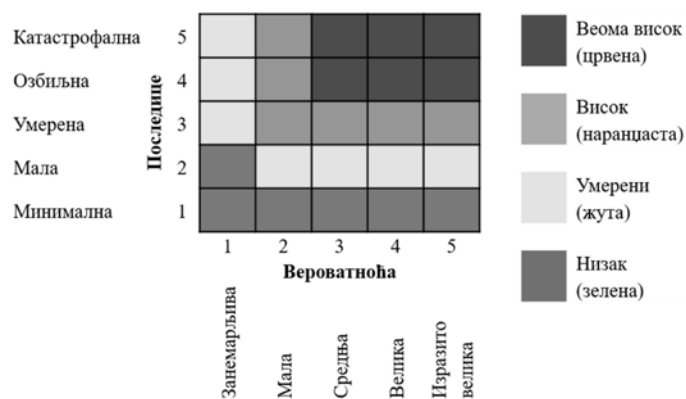

Напомена: Ризик по друштвену стабилност (укупна материјална штета на критичној инфраструктури и укупна материјална штета на установама/грађевинама јавног друштвеног значаја) одређује се средњом вредношћу у збирној матрици 3. (Пример: уколико је добијена средња вредност 4,4 ниво ризика је 4, а уколико је добијена средња вредност 4,5 ниво ризика је 5).

Матрица 3: Збирна матрица 3а и 3б – ризик по друштвену стабилност

Матрица 4. Укупан ризик

Напомена: Укупан ризик одређује се средњом вредношћу свих вредности ризика у односу на живот и здравље људи-матрица 1, економију/екологију-матрица 2, друштвену стабилност-матрица 3. (Пример: уколико је добијена средња вредност 4,4 ниво ризика је 4, а уколико је добијена средња вредност 4,5 ниво ризика је 5).

3.5. Ниво ризика

Табела 9. Нивои и прихватљивост ризика

Веома висок (црвена)	неприхватљив	Веома висок и висок ниво ризика, захтевају третман ризика, ради смањења на ниво прихватљивости (поглавље 3.7. „Третман ризика“).
Висок (наранџаста)	неприхватљив	
Умерени (жута)	прихватљив	Умерени ризик може да значи потребу предузимања неких радњи.
Низак (зелена)	прихватљив	Низак ризик, може значити да се не предузима никаква радња.

У овој фази, крајњи корисници треба да одлуче шта за њих представља веома висок, висок, умерени или низак ризик.

Сврха вредновања ризика је припрема основе за одлучивање о важности појединих ризика, односно да ли ће се специфични ризик прихватити или ће се предузимати одређене мере како би се умањило.

Након извршене анализе ризика (разумевање природе ризика и одређивања нивоа ризика), следи евалуација ризика.

3.6. Одређивање комбинације ризика – мултиризик

У процесу израде процене ризика приликом описа сценарија потребно је узети у обзир могућност мултиризика тј. да одређена опасност током свог трајања произведе другу опасност.

На пример, земљотрес може изазвати експлозију гасовода, индустријски акцидент може изазвати пожар.

Мултиризик представља комбинацију две или више потенцијалних опасности, уколико:

- 1) се дешавају у исто време или се дешавају узастопно,
- 2) зависе једна од друге или зато што их узрокује исти догађај или догађај покретач/окидач,
- 3) представљају претњу истим елементима (повредивим/изложеним елементима) без хронолошке коинциденције.

Штете од мултиризика приказати структурно, а потом их сабрати са осталим штетама по штићене вредности, (Табела 1. Садржај сценарија, у делу „Утицај“).

3.7. Третман ризика

Третманом неприхватљивих ризика, односно предузимањем разноврсних планских мера, редукује се ниво ризика на прихватљив ниво. Третман ризика, начелно садржи: ризик, активност,

носиоца активности, време реализације, сараднике у реализацији активности, време и начин извештавања.

Ради смањивања нивоа ризика од дејства негативних последица, идентификоване потенцијалне опасности или комбинација опасности, предузимају се мере из области превентиве и реаговања:

1. превентива
 - 1.1. стратегије, нормативног уређења, планова
 - 1.2. система за рану најаву
 - 1.3. просторног планирања и легализације објеката
2. реаговање
 - 2.1. стања спремности капацитета за реаговање
 - 2.2. спремности капацитета ватрогасно-спасилачких јединица
 - 2.3. спремности капацитета јединица цивилне заштите
 - 2.4. базе података и подлога за потребе планирања цивилне заштите
 - 2.5. способност субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање
 - 2.6. стање мобилности везе

3.8. Израда карата ризика

Након израде сваког појединачног сценарија, добијени ниво ризика приказати на карти.

Карте омогућавају презентацију резултата матрица ризика и разумевање нивоа ризика, као и визуелизацију стања ризика, за потребе доношења адекватних одлука.

Кроз карте ризика може се приказивати простор и просторни распоред штићених вредности, извори ризика, зоне

распростирања, објекти за заштиту и спасавање, објекти који могу да изазову ризик и мултиризик, распоред снага за заштиту и спасавање, итд.

За потребе Процене израђују се карте ризика. Карте ризика су важан алат за приказивање ризика на целом подручју, како за сваки поједини ризик, тако и за свеукупни ризик. Карте помажу свим учесницима укљученим у рад на Процени, олакшавају презентацију резултата матрица ризика и разумевање нивоа ризика, као и визуелизацију стања ризика, за потребе доношења адекватних одлука.

Начине израде, мерила и остале елементе потребне за израду карата унутар географског информационог система координира Сектор за ванредне ситуације у складу с потребама сваког појединог ризика за Национални ниво.

Као основу за приказ садржаја карте ризика, користе се следеће топографске и прегледне прегледно-топографске карте, и то:

- за ниво Републике: ПТК 1:300 000 или ПТК 1:500 000
- за ниво покрајине: ПТК 1:300 000
- за ниво општине: ТК 1:50 000 или ТК 1:100 000.

Сви нивои могу да користе топографске карте ТК 1:25 000 и ТК 1:50 000, или крупније, ради детаљнијег приказивања појединих садржаја. За означавање и приказ садржаја на картама ризика користе се опште прихваћени, прописима одређени картографски знакови и условни знакови.

Поред топографских карата, ради приказивања специфичних садржаја, могу се користити и тематске карте, чија је израда у надлежности специјализованих институција (хидрометеоролошке, сеизмичке, и сл.).

За приказ, означавање појединих потенцијалних опасности на картама ризика, користити знаке даге у табели 11.

Табела 11. Основни знакови

Редни број	Потенцијална опасност	Знак	Назив на енглеском језику
1.	Земљотреси		Eartquake
2.	Одрони, клизишта и ерозије		Landslide
3.	Поплаве		Flood
4.	Екстремне временске појаве		
4.1	Велика количина падавина		A large amount of precipitation
4.2	Град		Hail
4.3	Олујни ветар		Storm surge
4.4	Снежне међаве, наноси и поледица, хладни талас		Extreme winter condition
4.5	Топли талас		Heat wave
4.6	Суша		Drought
5.	Недостатак воде за пиће		Lack of drinking water

6.	Епидемије и пандемије		Epidemic and pandemic
7.	Биљне болести		Plant diseases
8.	Болести животиња		Epizootic
9.	Пожари и експлозије, пожари на отвореном		Fire and explosion
10.	Техничко-технолошки удеси		Technical and technological accident
11.	Нуклеарни и радиолошки акциденти		Nuclear and/or radiation accident
12.	Терористички напад		Terrorist attack

Закључак

Завршетком процеса израде Процене ризика и сагледавања резултата свих сценарија за изабране опасности, доносилац Процене прави план приоритета свог поступања, који је усмерен на предузимање неопходних корака за све корекције којима се постиже елиминасање ризика или његово умањење и свођење на прихватљив ниво.

У кратким цртама урадити коментар израђене Процене ризика у смислу изабраних – обрађених опасности, добијених нивоа ризика, предвиђених мера третманом ризика и приоритете у имплементацији.

Б) Процена ризика од катастрофа за привредна друштва и друга правна лица

Општи део

Процена ризика од катастрофа привредног друштва и правног лица у општем делу садржи податке: опис привредног друштва и правног лица и њихову критичну инфраструктуру.

1. Опис

- 1) Назив
- 2) Делатност
- 3) Подаци о седишту (општина, место, назив улице и број, број телефона, број факса, е-мајл)
- 4) Описати структуру привредног друштва и другог правног лица, са организационим целинама (објектима) на начин да се јасно стекне слика о функционисању и значају целина
- 5) Намена и капацитет објеката
- 6) Број запослених
- 7) Основне карактеристике окружења и повредиви објекти.

2. Критична инфраструктура

Привредно друштво и правно лице, врши идентификацију и приказ критичне инфраструктуре у свом власништву на основу дефинисане критичне инфраструктуре (Део А, општи део, тачка 2). Критичну инфраструктуру приказати искључиво за делове система, организационе целине или објекте, који су изабрани за израду Процене од идентификованих опасности.

Посебни део

1. Идентификација опасности од катастрофа (елементарне непогоде и техничко-технолошке несреће)

За опис идентификоване опасности, користити предвиђене параметре у обиму којим се стиче јасна слика о вероватноћи појављивања и последицама (користити упутство предвиђено у садржају ове методологије Део А, Посебни део, тачка 1, подтачке 1–12).

2. Смернице за израду сценарија

Привредна друштва и правна лица, приликом израде сценарија приказују основне карактеристике простора на коме се налазе објекти предвиђени Проценом (географски положај, хидрографске карактеристике, метеоролошко-климатске карактеристике) и израђују сценарија која морају да одговарају сложености и намени објеката, постројења, сложености и опасности производних процеса, како би на најбољи начин биле сагледане могуће последице.

Обавезни садржај сценарија, приказати на начин како је предвиђено Табелом 1.

Табела 1. Садржај сценарија

	Општа питања
Опасност	• Назив опасности • Опис опасности
Појављивање	• Место догађаја?
Просторна димензија	• Захваћена површина?
Интензитет	• Интензитет догађаја?
Време	• Време појављивања? (доба дана, дан, месец и година) • Узрок уколико је познат?
Ток	• Временски ток развоја догађаја и шта је обухваћено?

Трајање	• Трајање и навести директни утицај на штићене вредности?	
Рана најава	• Да ли је догађај очекиван?	
Припремљеност	• Да ли је становништво припремљено? • Да ли су државни органи припремљени за одговор на догађај?	
Утицај	Штићене вредности	Приказ утицаја замишљеног сценарија
	Живот и здравље људи	Укупан број људи захваћених неким процесом у оквиру сценарија: - мртви - повређени - оболели - евакуисани - збринути - склоњени Укупно
	Економија/екологија	Укупна материјална штета по економију и екологију, трошкови: - здравственог збрињавања и лечења..... - свих непосредних хитних мера (обнове зграда, јавног превоза и др.) - прекида привредних активности - школске обнове - вредности исплаћених премија осигурања Укупно
	Критична инфраструктура	Укупна материјална штета на критичној инфраструктури, трошкови: - Енергетици - Саобраћају - Водопривреди - ... - ... - ... Укупно
Генерисање других опасности	• Мултиризик	
Референтни инциденти	• Да ли је у прошлости било сличних догађаја и када?	
Информисање јавности	• Да ли постоји правовремено и прецизно информисање јавности?	

3. Смернице за одређивање нивоа ризика

Смерницама се одређују критеријуми за вероватноћу догађаја, штићене вредности и процену ефеката ризика по штићене вредности.

3.1. Процена вероватноће догађаја

Три су различита приступа у процењивању вероватноће:

а) **Вероватноћа** је шанса да се нешто догоди, тј. представља меру извесности догађања, то је изражено као број између 0 и 1, где 0 представља немогућност, а 1 потпуну сигурност.

б) **Учесталост** је број случајева у једном датом временском интервалу.

ц) **Стручна процена** је одређивање вероватноће, базирано на научним сазнањима или искуству струке.

Избор једног од наведених приступа зависи од расположивости претходних записа, базе података и стручних ресурса.

Категорија изабране вероватноће мора бити релевантна за изабрану опасност и подручје обрађено сценаријем.

Приликом израде сценарија, нагласити начин избора вероватноће.

Табела 2. Исказивање вероватноће

Категорија	Вероватноћа или учесталост			Одабрано
	(а) Вероватноћа	(б) Учесталост	(ц) Стручна процена	
1	< 1%	1 догађај у 100 година и ређе	Занемарљива	
2	1–5%	1 догађај у 20 до 100 година	Мала	
3	6–50%	1 догађај у 2 до 20 година	Средња	
4	51–98%	1 догађај у 1 до 2 године	Велика	
5	> 98%	1 догађај годишње или чешће	Изразито велика	

3.2. Штићене вредности

- Живот и здравље људи;
- Економија/екологија;
- Критична инфраструктура.

3.3. Процена последица

Последице представљају ефекат штетног догађаја по живот и здравље људи, економију/екологију и критичну инфраструктуру, а манифестују се кроз величину губитка (штету).

Последице по сваку од штићених вредности процењују се према одређеним критеријумима, који су дефинисани и разрађени у оквиру ове методологије.

3.3.1. Последице по живот и здравље

Последице по живот и здравље људи, за привредна друштва и друга правна лица, изражавају се према критеријумима датим у Табели 3.

Табела 3. Исказивање последица по живот и здравље људи

Последице по живот и здравље људи			
Категорија	Величина последица	Критеријум	Одабрано
1	Минимална	<5	
2	Мала	5–20	
3	Умерена	21–50	
4	Озбиљна	51–150	
5	Катастрофална	>150	

3.3.2. Последице по економију/екологију

Последице по привредна друштва и друга правна лица по економију/екологију добијају се упоређивањем штете са збиром вредности основних средстава и обртног капитала у складу са наведеним критеријумима.

Табела 4. Исказивање последица по економију/екологију

Последице по економију/екологију			
Категорија	Величина последица	Критеријум	Одабрано
1	Минимална	од 0,1–1%	
2	Мала	од 1,1–3%	
3	Умерена	од 3,1–7%	
4	Озбиљна	од 7,1–10%	
5	Катастрофална	чији износ прелази 10%	

3.3.3. Последице по критичну инфраструктуру

Последице по привредна друштва и друга правна лица по критичну инфраструктуру добијају се упоређивањем штете са збиром вредности основних средстава и обртног капитала у складу са наведеним критеријумима.

Табела 5. Исказивање последица по критичну инфраструктуру

Последице по критичној инфраструктури			
Категорија	Величина последица	Критеријум	Одабрано
1	Минимална	<0.5%	
2	Мала	0.5–1%	
3	Умерена	1–3%	
4	Озбиљна	3–5%	
5	Катастрофална	>5%	

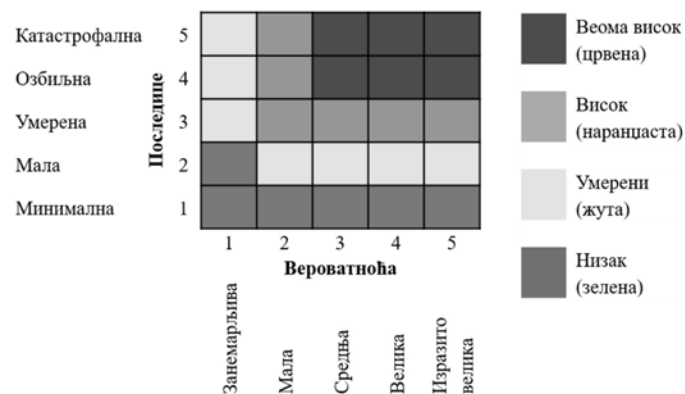
Напомена: Ако у замишљеном сценарију нема последица по неку од штићених вредности, не приказивати матрицу ризика за ту штићену вредност.

3.4. Израда матрица

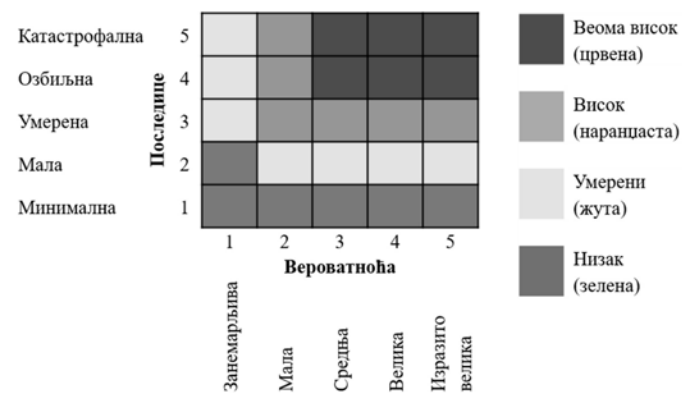
Резултати сценарија (последице и вероватноћа) комбинују се у матрици ризика. Матрица ризика састоји се од две осе, осе последица и осе вероватноће. Свака оса има пет вредности, што даје матрицу од 25 поља.

Наведених 25 поља дели се у четири категорије ризика: нисак, умерени, висок и веома висок ризик.

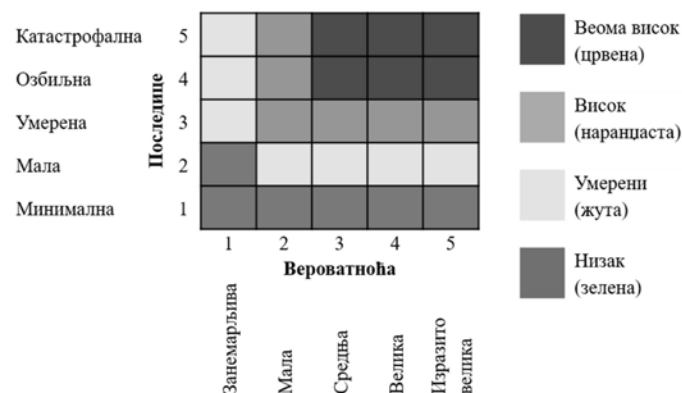
Матрица 1. Ризик по живот и здравље

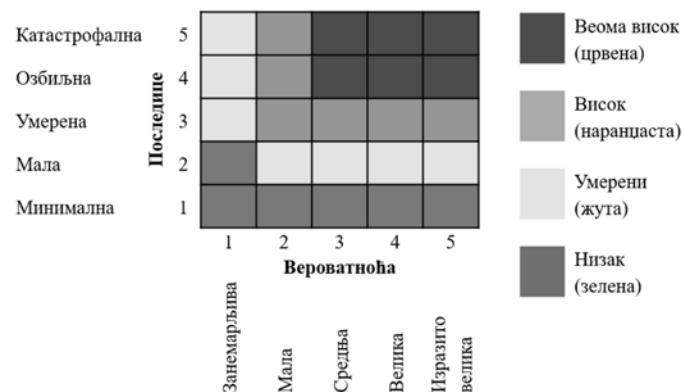
Матрица 2. Ризик по економију/екологију

Матрица 3. Ризик по критичној инфраструктури

Матрица 4. Укупан ризик

Напомена: Укупан ризик одређује се средњом вредношћу свих вредности ризика у односу на живот и здравље људи

– матрица 1, економију/екологију – матрица 2, критичну инфраструктуру – матрица 3. (Пример: уколико је добијена средња вредност 4,4 ниво ризика је 4, а уколико је добијена средња вредност 4,5 ниво ризика је 5).

3.5. Ниво ризика

За одређивање нивоа ризика, користити упутство предвиђено у садржају ове методологије (Део А, Посебни део, тачка 3, подтачка 3.5.).

3.6. Одређивање комбинације ризика – мултиризик

За одређивање комбинације ризика – мултиризик, користити упутство предвиђено у садржају ове методологије (Део А, Посебни део, тачка 3, подтачка 3.6.).

Штете од мултиризика приказати структурно, а потом их обратити са осталим штетама по штићене вредности, у (Табела 1. Садржај сценарија, у делу „Утицај“).

3.7. Третман ризика

За израду третмана ризика, користити упутство предвиђено у садржају ове методологије (Део А, Посебни део, тачка 3, подтачка 3.7.).

3.8. Израда карата ризика

За израду карата ризика, користити упутство предвиђено у садржају ове методологије (Део А, Посебни део, тачка 3, подтачка 3.8.).

Закључак

Завршетком процеса израде Процене ризика и сагледавања резултата свих сценарија за изабране опасности, доносилац Процене прави план приоритета свог поступања, који је усмерен на предузимање неопходних корака за све корекције којима се постиже елиминација ризика или његово умањење и свођење на прихватљив ниво.

У кратким цртама урадити коментар израђене Процене ризика у смислу изабраних – обрађених опасности, добијених нивоа ризика, предвиђених мера третманом ризика и приоритета у имплементацији.

ПРИЛОГ:

Израда Процене ризика захтева прикупљање великог броја података из различитих извора, што са собом носи одређени ризик поузданости тј. неизвесности, с обзиром на неажурност, а често и нетачност истих.

Имајући у виду да је за одређивање вероватноће и последица ажурна база података претпоставка, препоручује се свим обвезницима израде Процене, формирање и ажурно вођење базе података о ризицима.

Евиденциони картон за ажурирање базе података по опасностима

Назив опасности:					
Карактеристике	Локација				
	Насељено место				
	Катастарска општина				
	Просторна димензија/захваћена површина				
	Време појављивања и време трајања				
	Временски ток развоја догађаја				
	Узрок/Интензитет догађаја/Мулти-ризик				
		мушкарци	жене	деца	Остале рањиве категорије
Подаци о последицама опасности по штићене вредности	Живот и здравље људи	- мртви - повређени - оболели - евакуисани - расељени - остали без стана/куће - збринуте - склоњени Укупно			
	Економија/екологија	- здравственог збрињавања и лечења - свих непосредних хитних мера (обнове зграда, јавног превоза и др.) - прекида привредних активности - сколошке обнове - вредности исплаћених премија осигурања Укупно			
	Друштвена стабилност	1. Укупна материјална штета на критичној инфраструктури - Енергетици - Саобраћају - Водопривреди - Снабдевање храном - Здравствена - Финансије - Телекомуникациона и информациона - Заштита животне средине - Функционисање органа државне управе и хитних служби - Наука и образовање Укупно			
	2. Укупна материјална штета на установама/ грађевинама јавног друштвеног значаја - Објекти културне баштине - Верски објекти - Објекти јавних установа - Спортски објекти - ... - ... Укупно				

Уводне напомене

Овим делом Методологије уређује се садржај и поступак израде планова заштите и спасавања (у даљем тексту: План), одређују носиоци израде Плана и извршиоци мера и задатака.

План је основни плански документ на основу кога се субјекти заштите и спасавања организују, припремају и учествују у извршавању мера и задатака заштите и спасавања угроженог становништва, материјалних и културних добара и животне средине.

План се по свим целинама израђује текстуално и кроз дефинисане табеларне прилоге, који су саставни део ове методологије.

Сврха: Методологија се доноси ради утврђивања уједначених критеријума и мерила за израду Плана, повећања квалитета и применљивости планова, утврђивања обавеза субјектима система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама, планског организовања субјеката и снага у заштити и спасавању и формирања база података о расположивим ресурсима за деловање у заштити и спасавању.

План начелно садржи: увод, рано упозоравање и приправност (спремност); мобилизацију и активирање; заштиту и спасавање по врстама опасности; мере цивилне заштите и употребу снага и субјеката заштите и спасавања, као и додатне прилоге у зависности од нивоа планирања и субјекта који израђује План.

Циљ израде Плана је утврђивање задатака заштите и спасавања субјектима у циљу планског и организованог ангажовања њихових капацитета и усклађивања активности у спровођењу мера и задатака заштите и спасавања.

Планови се израђују у складу са Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама, Уредбом о садржају и начину израде и обавезама субјеката у вези са израдом процене ризика од катастрофа и планова заштите и спасавања и овом методологијом.

Планови су засновани на проценама ризика од катастрофа и у вези са њима утврђеним сценаријима, расположивим капацитетима и могућностима за заштиту и спасавање.

Нивои израде: Република Србија, аутономна покрајина, град Београд и његове општине, јединица локалне самоуправе, субјекти од посебног значаја за заштиту и спасавање и други субјекти у складу са законом.

ОПШТИ ДЕО

Садржај планова заштите и спасавања

1. План Републике Србије

План Републике Србије се израђује за територију Републике и садржи: рано упозоравање и приправност (спремност), који разрађују организацију и поступање субјеката у раном упозоравању, врсту и структуру података као и организацију увођења и спровођења приправности субјеката и снага заштите и спасавања; активирање Републичког и окружних штабова за ванредне ситуације, оперативних штабова и стручно-оперативних тимова које образује Републички штаб и субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање за Републику и њихових капацитета; мобилизација републичких оперативних снага (јединице цивилне заштите надлежне службе); заштита и спасавање по врстама опасности којом се на националном нивоу разрађују мере и активности у спровођењу заштите и спасавања од опасности које су идентификоване Процентом, одређују субјекти и снаге заштите и спасавања и њихови људски и материјално-технички ресурси; мере цивилне заштите (евакуација, збрињавање, прва и медицинска помоћ и асанација терена), уз ангажовање капацитета субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање за Републику и употреба снага и субјеката заштите и спасавања са националног нивоа, где приказати и ангажовање међународних тимова за заштиту и спасавање.

2. План аутономне покрајине

План аутономне покрајине се израђује за територију Покрајине и садржи: рано упозоравање и приправност (спремност); активирање субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање за

аутономну покрајину и њихових капацитета; заштита и спасавање по врстама опасности; мере цивилне заштите (евакуација, збрињавање, прва и медицинска помоћ и асанација терена, уз ангажовање капацитета субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање за аутономну покрајину, са прегледом капацитета јединица локалних самоуправа); употреба снага и субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање за аутономну покрајину и изводи из прегледа оперативних снага за ангажовање у заштити и спасавању управних округа и јединица локалних самоуправа на територији аутономне покрајине (изводе из прегледа добија од надлежне службе у циљу праћења ангажовања снага на својој територији).

3. План јединице локалне самоуправе

План јединице локалне самоуправе се израђује за територију јединице локалне самоуправе и садржи: рано упозоравање и приправност (спремност); мобилизација и активирање; заштита и спасавање по врстама опасности; екстерни план заштите од великог удеса (ако на територији локалне самоуправе има СЕВЕСО комплекса вишег реда); мере цивилне заштите (узбуњивање, евакуација, склањање, збрињавање, прва и медицинска помоћ и асанација терена) и употреба снага и субјеката заштите и спасавања.

3.1. План градских општина града Београда: Извод из Плана града Београда; рано упозоравање и приправност (спремност); мобилизација и активирање; заштита и спасавање по врстама опасности; мере цивилне заштите; употреба снага и субјеката заштите и спасавања.

Градске и приградске општине раде свој План на основу извода из Плана за град Београд по садржају Плана за јединицу локалне самоуправе. У Плану градске и приградске општине Београда приказују се организационе јединице субјеката од посебног значаја за град Београд које се налазе на територији градске општине и њихови капацитети, као и привредна друштва и друга правна лица која нису обухваћена градским планом, а имају капацитете који се могу ангажовати у заштити и спасавању.

4. План за привредна друштва и друга правна лица

4.1. Субјекти од посебног значаја за заштиту и спасавање (одређеним актом Владе, надлежног органа аутономне покрајине и надлежног органа јединице локалне самоуправе и са задатком у заштити и спасавању): рано упозоравање и приправност – спремност (за организационе целине које су носиоци извршења задатака у области заштите и спасавања добијених од надлежних штабова за ванредне ситуације); извршења задатака који су утврђени у плановима на различитим нивоима планирања; мере цивилне заштите – заштита и спасавање запослених и корисника услуга и преглед средстава за личну и узајамну заштиту.

4.2. Привредна друштва и друга правна лица (предшколске и школске установе и факултети, здравствене установе и установе социјалне заштите у којима бораве корисници, пословни, трговачки, спортски, угоститељски и смештајни објекти и објекти за разоноду капацитета више од 100 лица, и др.): шема организационе структуре привредног друштва и другог правног лица са њиховим елементима заштите и спасавања; мере цивилне заштите – заштита и спасавање запослених и корисника услуга (узбуњивање, евакуација, склањање, прва помоћ, преглед средстава за личну и узајамну заштиту).

4.3. Привредна друштва и друга правна лица која у свом саставу имају организационе целине из области енергетике, телекомуникација, рударства и саобраћаја:

Носиоци израде Плана за привредна друштва и друга правна лица која у свом саставу имају организационе целине из наведених области има привредно друштво са статусом правног лица, које израђује План и за своје организационе целине.

Сви захтеви за реализацију задатака из планова достављају се правном лицу и за његове организационе целине.

Овај план се разрађује по истим елементима као и план заштите и спасавања субјеката од посебног значаја.

5. Органи државне управе и посебне организације

Органи државне управе и посебне организације сарађују у изради Плана Републике Србије и према обавезама утврђеним у Националном плану, планирају, организују и обезбеђују функционисање своје делатности у ванредним ситуацијама.

6. Органи државне управе, аутономне покрајине, града Београда и јединица локалне самоуправе

Органи државне управе, органи аутономне покрајине, органи града Београда и органи јединица локалне самоуправе планирају заштиту и спасавање запослених, лица која се у тренутку елементарне непогоде и друге несреће затекну у тим органима/установама, материјалних и културних добара из своје надлежности. Планирају се мере цивилне заштите: узбуњивање, евакуација, склањање, заштита од пожара (за објекте у којима раде запослени, по посебном закону), пружање прве помоћи, друге мере у складу са проценом ризика од катастрофа и сопственом проценом функционисања у ванредним ситуацијама и преглед средстава за личну и узајамну заштиту.

ПОСЕБАН ДЕО

– садржај делова Плана –

7. План јединице локалне самоуправе

На почетку Плана потребно је дати увод следећег садржаја: законски оквир за израду Плана; кратак сиже тј. закључке из ризика о опасностима којима је изложена (угрожени рејони, објекти, становништво). У уводу навести документа која је јединица локалне самоуправе донела у циљу организације заштите и спасавања на својој територији (Одлука о функционисању цивилне заштите, акт о одређивању субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање, акт о именовању и постављању повереника и заменика повереника цивилне заштите, акт о образовању и формирању јединица цивилне заштите) – односно број одређених субјеката, повереника и јединица.

План у уводном делу садржи шему организације система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама (шема руковођења) јединице локалне самоуправе; преглед свих субјеката и снага заштите и спасавања (ОБ-1) у јединици локалне самоуправе и преглед свих капацитета субјеката и снага заштите и спасавања (ОБ-2) на територији јединице локалне самоуправе, а у делу разраде по опасностима и мерама цивилне заштите дају се општи обрасци за сваку конкретну опасност и меру цивилне заштите (снаге и капацитети за конкретну опасност/меру (извод из образаца ОБ-1 и ОБ2), преглед мера и активности учесника у заштити и спасавању (ОБ-5); стручно оперативни тим за конкретну опасност/меру, подсетник за рад лица задуженог за конкретну опасност/меру).

7.1. Рано упозоравање и приправност (спремност) садржи:

7.1.1. Рано упозоравање представља скуп активности везаних за откривање, праћење и прикупљање информација везаних за ризике и опасности које могу да угрозе одређену територију, становништво, материјална и друга добра; субјекти чија је надлежност да оперативно прикупљају податке о појавама, догађајима и опасностима су извор упозоравања који прикупљене информације достављају надлежној служби за обавештавање која затим информације и податке о врсти и интензитету опасности, доставља корисницима на подручју које може бити угрожено. Рано упозоравање начелно садржи: организацију пријема и преношења раног упозоравања за конкретну опасност, са поступком утврђивања њеног утицаја на територију јединице локалне самоуправе и шему преношења информација у раном упозоравању.

7.1.2. Приправност (спремност):

На основу података из раног упозоравања о интензитету претње и брзине појаве догађаја-опасности, приступа се увођењу приправности односно поступном довођењу субјеката и снага система у стање спремности за деловање у несрећама и катастрофама.

Приправност – спремност за деловање у ванредним ситуацијама обухвата мере, поступке и задатке којима се обезбеђује виши ниво спремности субјеката заштите и спасавања чиме се омогућава брже укључивање и ефикасније деловање на спречавању настанка и умањењу последица проузрокованих елементарним непогодама и другим несрећама.

Спровођењем мера приправности стварају се услови за оперативно деловање оперативних и других снага заштите и спасавања. Приправност се прво уводи снагама заштите и спасавања на територији јединице локалне самоуправе којој непосредно прети елементарна непогода и друга несрећа а потом, по потреби и снагама са шире територије. Увођење приправности је од посебног

значаја када су у питању опасности које је могуће предвидети и предузимати мере за спречавање њиховог настанка и ублажавање последица.

Спровођењем мера приправности, субјекти заштите и спасавања отпочињу припреме за деловање у ванредним ситуацијама, у складу са својим плановима. Поступци увођења приправности се прилагођавају специфичностима елементарне непогоде и друге несреће, насталим последицама и сходно проценама даљег развоја ванредне ситуације. Најважније је планирати приправност снага за први одговор на ванредни догађај – ванредну ситуацију.

За спровођење мера приправности – спремности за ванредне ситуације у субјектима заштите и спасавања одговорни су непосредни руководиоци тих субјеката.

Мере приправности – спремности за ванредне ситуације обухватају спровођење следећих мера: увођење дежурства у надлежном штабу за ванредне ситуације, надлежном органу локалне самоуправе, субјектима од посебног значаја за заштиту и спасавање, по процени штаба за ванредне ситуације; обавештавање припадника јединица цивилне заштите, повереника цивилне заштите и припадника субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање који су одређени за извршење задатака заштите и спасавања да се не удаљавају од места рада и становања; провера МТС која се ангажује у заштити и спасавању, уређење заштитних објеката, ојачавање насипа, чишћење склоништа, провера исправности инсталација, поправка постојеће и набавка недостајуће опреме и др.).

Приправности начелно садржи: преглед субјеката заштите и спасавања одговорних за предузимање мера приправности за сваку врсту опасности посебно (образак ПП-1); преглед оперативних поступака свих учесника у спровођењу мера приправности – спремности (образак ПП-2); текстуално наведен начин пријема и преношења наређења за предузимање мера приправности – спремности и начин комуникације и извештавања надлежних органа и служби о спроведеној приправности.

7.2. Мобилизација и активирање:

7.2.1. Активирање израђује се за потребе активирања штабова за ванредне ситуације, органа државне управе и локалне самоуправе, субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање и повереника цивилне заштите, екипа – тимова за извршење мера цивилне заштите.

Активирање садржи: подсетник за рад лица одговорног за активирање (ОБ-4); списак чланова штаба за ванредне ситуације (са адресама и телефонима) (А-1); преглед стручно-оперативних тимова штаба за ванредне ситуације (са адресама и телефонима) (ОБ-3); преглед субјеката заштите и спасавања који се активирају са подацима о одговорним лицима (образак А-2); списак повереника и заменика повереника цивилне заштите, са адресама и телефонима (образак А-3); преглед екипа – тимова за извршење мера цивилне заштите (А-4), шему преношења наређења о активирању (по приоритетима).

7.2.2. Мобилизација

Прилоге за мобилизацију израђују органи који су образовали јединице цивилне заштите. Планове опште мобилизације израђују органи који су образовали две или више јединица цивилне заштите.

Мобилизацију специјализованих јединица цивилне заштите надлежне службе садржи:

Преглед специјализованих јединица цивилне заштите по подручним организационим јединицама са бројем припадника по свакој јединици и подацима о мобилизацијском месту, мобилизацијском зборишту и одговорним лицима за извршење мобилизације.

Општа мобилизација јединица цивилне заштите садржи:

Списак извршилаца мобилизације; преглед јединица цивилне заштите са подацима о мобилизацијским збориштима; списак лица која врше позивање припадника јединица цивилне заштите (курири позивари); списак лица за прихват припадника јединица цивилне заштите на мобилизацијским збориштима; списак припадника јединица цивилне заштите са подацима о адреси становања, месту рада и бројевима телефона за контакт; појединачне позиве за мобилизацију – ангажовање; списак докумената која се уручују командирима јединица цивилне заштите по завршеној мобилизацији и друге прилоге.

Мобилизација јединице цивилне заштите се израђује за сваку јединицу цивилне заштите (здружени одред, чета, вод, самостално одељење, тим) као посебан сепарат и садржи:

Подсетник за извршење мобилизације (за извршиоце мобилизације и командире); преглед припадника јединице цивилне заштите; списак лица за прихват припадника јединице цивилне заштите; преглед формацијских материјално-техничких средстава и опреме који се изузимају из магацина цивилне заштите; преглед лица – екипа за издавање материјално-техничких средстава и опреме која се изузимају из магацина цивилне заштите; начин превоза припадника јединице цивилне заштите од мобилизацијског зборишта до места ангажовања; преглед пристизања људства и начин извештавања о пристизању припадника јединице цивилне заштите и друге прилоге.

При изради Прилога мобилизације користе се обрасци МОБ-1, МОБ-2, МОБ-3, МОБ-4, МОБ-5 и МОБ-6, као и други потребни прилози, карте или шеме.

7.3. Заштита и спасавање по врстама опасности

Заштита и спасавање по врстама опасности израђује се само за оне опасности које су идентификоване Процентом ризика од катастрофа као опасности које могу угрозити људе и материјална добра: поплаве, земљотреси и клизишта, пожари на отвореном, недостатак воде за пиће, екстремне временске појаве (град, олујни ветар, суша, велика количина падавина, поледица, снежне мећаве, топлотни талас и др.), епидемије и пандемије, биљне болести и болести животиња и техничко-технолошке несреће, уважавајући приступ да се план израђује на основу догађаја са најтежим могућим последицама. План се израђује кроз текстуалне прилоге и табеле које су саставни део ове методологије.

У уводном делу заштите и спасавања по врстама опасности текстуално се наводи ризик и последице по територију у односу на препознате опасности из процене ризика.

Овај део плана садржи обавезне прилоге по свим препознатим опасностима који се раде према општим обрасцима (ОБ-1 до ОБ-5) и друге прилоге у зависности од врсте опасности и то:

- 1) шематски приказ субјеката који се ангажују у заштити и спасавању за конкретну опасност;
- 2) преглед субјеката и снага за заштиту и спасавање, само за конкретну опасност (образац ОБ-1);
- 3) преглед капацитета субјеката и снага, само за конкретну опасност (образац ОБ-2);
- 4) извод из прегледа чланова стручно-оперативних тимова, за конкретну опасност (образац ОБ-3);
- 5) подсетник за рад чланова штаба за ванредне ситуације и руководеоце стручно оперативних тимова, одговорних лица (образац ОБ-4);
- 6) преглед мера и активности учесника у заштити и спасавању (образац ОБ-5);

Напомена: Образац ОБ-5 је најважнији део плана за сваку опасност која се планира. У њему је потребно разрадити све мере које наређује надлежни штаб или други орган/служба/тело, затим све оперативне поступке којима се наређене мере спроводе као и носиоце свих оперативних поступака. Остали делови плана су прилози помоћу којих се план спроводи.

Мере цивилне заштите које се спроводе током конкретне опасности, као што су узбуњивање становништва, евакуација становништва, сточног фонда, културних и материјалних добара; збрињавање људи и сточног фонда; организација пружања прве и медицинске помоћи; асанација терена, организују се и спроводе према делу плана који се односи на мере цивилне заштите (тачка 7.4. Методологије).

7.3.1. Заштита и спасавање од поплава

Заштита и спасавање од поплава, ради се као надоградња оперативног плана за одбрану од поплава у складу са посебним законом и поред прилога из тачке 7.3. став 3. садржи Преглед водотокова и хидроакмулација са потенцијално угроженим рејонима (По-1).

На територији локалне самоуправе за воде првог реда надлежна су Јавна водопривредна предузећа, која одбрану од поплава спроводе према Оперативном плану одбране од поплава за Републику. Локални оперативни план одбране од поплава садржи извод из републичког оперативног плана за одбрану од поплава за воде првог реда на територији локалне самоуправе.

У локалном оперативном плану за одбрану од поплава за воде другог реда у надлежности локалне самоуправе даје се преглед вода другог реда, слаба места, критеријуми за проглашење одбране од поплава и одговорна лица и службе које се ангажују.

Документа заштите и спасавања од поплава се у начелу активирају када надлежни органи и службе задужени за одбрану од поплава нису у могућности да својим снагама спрече плављење.

Када ситуација прети да ескалира и угрози животе људи, материјална добра и животну средину, на предлог одговорног лица из водопривреде штаб за ванредне ситуације предлаже председнику општине/градоначелнику да прогласи ванредну ситуацију, чиме се активирају и друге снаге заштите и спасавања.

7.3.2. Заштита и спасавање од земљотреса

Заштита и спасавање у случају земљотреса поред прилога из тачке 7.3. став 3. садржи:

Преглед локација за одлагање отпадног грађевинског материјала и другог материјала који се сакупља у току рашчишћавања терена (образац Зм-1). Поред наведених прилога потребно је текстуално објаснити организацију заштите и спасавања од земљотреса на основу процењеног ризика по људе и објекте. Заштитом и спасавањем од земљотреса се разрађују оперативни поступци субјеката и снага заштите и спасавања, у вези: организовања извођења одговарајућих радњи ради умањења накнадних негативних последица земљотреса; организовања и проналажења и спасавања затрпаних, пружања прве и медицинске помоћи и спровођење евакуације и збрињавања становништва; ангажовање сопствених субјеката и снага ако постоји могућност и прихват и ангажовање субјеката и снага са вишег нивоа и др.

7.3.3. Заштита и спасавање од клизишта и одрона:

Заштита и спасавање од клизишта и одрона, садржи прилоге из тачки 7.3. став 3. у Прегледу мера и активности (ОБ-5), оперативним поступцима разрадити и привремене мере којима се смањују последице од клизишта, оспособљавање саобраћајница (рашчишћавање од стенских маса, земље).

7.3.4. Шумски пожари и пожари на отвореном

Заштита и спасавање од шумских и пожара на отвореном поред прилога из тачке 7.3. став 3, садржи и Преглед места и објеката за обезбеђење воде за гашење пожара (образац ШП-1).

Ради се као надоградња плана заштите од пожара шумских комплекса и националних паркова у сарадњи са јавним предузећима за газдовање шумама (шумским газдинствима и националним парковима) у складу са посебним Законом који то регулише.

Заштитом и спасавањем од шумских пожара, се разрађују оперативни поступци субјеката заштите и спасавања који се предузимају у случају настанка шумских пожара и других пожара на отвореном простору, којима се: спречава ширење пожара, разрађује организација гашења насталих пожара (активности на гашењу и локализовању пожара, спасавање угроженог становништва; благовремено обавештавање становништва о опасностима од пожара, извлачење материјалних и културних добара из објеката угрожених пожаром; ограничење саобраћаја и кретања грађана у зонама захваћеним пожаром и др.).

Основне снаге за гашење пожара су ватрогасно-спасилачке јединице, службе за заштиту од пожара јавних предузећа за газдовање шумама и националних паркова, јединице цивилне заштите и ватрогасне јединице привредних друштава, добровољна ватрогасна друштва, грађани и др.

7.3.5. Екстремне временске појаве:

Овим делом Плана су обухваћене опасности од: града, олујног ветра, суше, велике количине падавина, поледице, снежне мећаве, топлотног таласа и др.

Овај део плана садржи прилоге из тачке 7.3. став 3. У Прегледу мера и активности (ОБ-5), оперативним поступцима разрадити опште и посебне мере које су специфичне за сваку од ових опасности.

Заштита и спасавање од екстремних снежних падавина

Заштита и спасавање од екстремних снежних падавина, поред прилога дела тачке 7.3. став 3. садржи:

- 1) извод из плана зимске службе надлежних путних предузећа на локалном нивоу;
- 2) критичне деонице на путним и железничким саобраћајницама са становишта угрожености снежним наносима;
- 3) преглед подручја која могу бити „одсечена” услед снежних наноса, са подацима о броју угрожених становника.

7.3.6. Заштита и спасавање од нуклеарних и радиолошких несрећа

Заштита и спасавање од нуклеарних и радиолошких несрећа реализује се на основу посебног закона којим се уређује заштита

од јонизујућег зрачења и нуклеарна сигурност тј. по Плану за деловање у случају акцидента који израђује надлежна организација (Дирекција за јонизујуће зрачење и нуклеарну сигурност Србије).

У Плану за деловање у случају акцидента се дају носиоци обавеза од националног до локалног нивоа на основу којих надлежни субјекти разрађују своје обавезе.

Јединице локалне самоуправе у заштити и спасавању од нуклеарних и радиолошких несрећа приказују субјекте са капацитетима за деконтаминацију људи, животиња и материјалних добара, у обрасцима (ОБ-1) и (ОБ-2) као што су јавна купатила, хемијске чистионице, ауто перioniце.

7.3.7. Заштита и спасавање од осталих техничко-технолошких удеса

Ови делом Плана су обухваћене несреће у друмском, ваздушном, речном и железничком саобраћају; несреће изазване рушењем брана на пепелиштима и јаловиштима и несреће изазване застојем рада жичара за транспорт људи.

Овај део плана садржи прилоге из тачке 7.3. став 3. У Прегледу мера и активности (ОБ-5), оперативним поступцима разрадити опште и посебне мере које су специфичне за сваку од ових несрећа.

Урадити и Преглед капацитета специфичних средстава и опреме субјеката и снага заштите и спасавања за реаговање у овим несрећама (ОБ-2).

7.3.8. Заштита и спасавање од епидемија, пандемија, епизоотија и епифитија

Епидемије – пандемије

Заштита и спасавање од епидемија – пандемија обухвата организацију и поступање надлежних служби у спровођењу оперативних мера у циљу спречавања настанка и ширења епидемија-пандемија. Носиоци организације мера и активности у плановима за поступање у вези са епидемијама – пандемијама, по сопственој методологији спроводе Министарство здравља, Завод за јавно здравље Србије и други надлежни органи.

Епизоотије – зоонозе (болести животиња)

Заштита и спасавање код појаве болести животиња обухвата организацију мера које се предузимају у циљу спречавања настанка и ширења зооноза. Носиоци организације мера и активности у плановима за поступање у вези са болестима животиња, по сопственим плановима и методологији спроводе Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управа ветерине и ветеринарска служба.

Епифитије – (болести биљака)

Заштита и спасавање код појаве болести биља обухвата организацију мера које се предузимају у циљу спречавања њиховог настанка и ширења, поступање надлежних органа и служби у спровођењу оперативних мера код појаве епифитија.

Носиоци организације мера и активности у плановима за поступање у вези са болестима биљака, по сопственим плановима и методологији спроводе Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управа за заштиту биља и стручне службе које се баве заштитом биља.

7.3.9. Недостатак воде за пиће

Заштита и спасавање у случају недостатка воде за пиће поред прилога из тачке 7.3. став 3. садржи: преглед расположивих цистерни за транспорт воде за пиће и танкова (резервоара) за пијаћу воду (СВ-1), преглед капацитета за производњу флаширане воде (субјект, контакт, капацитет...) на територији локалне самоуправе, и др.

У решавању проблема недостатка воде за пиће разрађују се оперативни поступци обезбеђења снабдевања водом за пиће путем мобилних и стационарних цистерни и резервоара за пијаћу воду, снабдевање флашираном водом; организација систематске контроле квалитета и здравствене исправности воде на извориштим, испитивања физичко-хемијске и биолошке исправности воде за пиће; микробиолошка исправност цистерни и резервоара у експлоатацији итд.

7.4. Мере цивилне заштите

Овај део плана садржи обавезне прилоге по свим мерама цивилне заштите који се раде према општим обрасцима (ОБ-1 до ОБ-5) и посебне прилоге у зависности од конкретне мере и то:

1) шематски приказ субјеката који се ангажују у заштити и спасавању за конкретну меру цивилне заштите;

2) преглед субјеката и снага заштите и спасавања за конкретну меру (образац ОБ-1);

3) преглед капацитета субјеката и снага за конкретну меру (образац ОБ-2);

4) извод из прегледа чланова стручно-оперативних тимова за конкретну меру (образац ОБ-3);

5) подсетник за рад чланова штаба за ванредне ситуације и руководиоце стручно оперативних тимова, одговорних лица, за конкретну меру (образац ОБ-4);

6) преглед мера и активности учесника у заштити и спасавању за конкретну меру (образац ОБ-5).

7.4.1. Узбуњивање:

У уводном делу текстуално објаснити организацију узбуњивања и обавештавања.

На нивоу јединица локалне самоуправе садржи:

1. Преглед локација сирена и спојних путева (образац ССП);

2. Шему распореда сирена на карти са акустичком покривеношћу територије;

3. Списак помоћних средстава за узбуњивање изван чујности сирена (образац ПСУ);

4. Преглед припадника специјализоване јединице цивилне заштите за узбуњивање (образац из мобилизације);

5. Знаке за узбуњивање.

7.4.2. Евакуација

Евакуација је планско и организовано померање људи и животиња и измештање материјалних и културних добара са потенцијално угрожене или већ угрожене територије на мање угрожену или безбедну територију.

У организацији и спровођењу евакуације ангажују се власници средстава за превоз и транспорт, јединице цивилне заштите, повереници цивилне заштите, Црвени крст, волонтери, хуманитарне и друге организације.

Евакуација поред прилога из тачке 7.4. садржи и:

1) преглед становништва које се евакуише (по приоритетима), узимајући у обзир и осетљиве категорије (лица са посебним потребама, особе са инвалидитетом) (образац Ев-1);

2) преглед праваца евакуације (образац Ев-2);

3) преглед места прикупљања и прихвата евакуисаних лица;

4) преглед саобраћајних средстава по врсти и капацитету и ко их обезбеђује;

5) организација здравственог обезбеђења током евакуације;

6) преглед сточног фонда који се евакуише и збрињава (Ев-3);

7) организација ветеринарске евакуације са прегледом фарми животиња;

8) преглед превозника који имају превозна средства за евакуацију животиња.

У евакуацији се разрађују оперативни поступци у вези са: начином обавештавања угроженог становништва о чињеницама битним за организацију и спровођење евакуације (начин евакуације, места прикупљања, организација здравственог обезбеђења, правци евакуације, места прихвата и др.); организацијом превоза до места прикупљања, поступање по приоритетима за евакуацију; организацијом евакуације сточног фонда (ветеринарске службе у сарадњи са Општинским штабом за ванредне ситуације).

7.4.3. Збрињавање угрожених и настрадалих

Збрињавање угрожених и настрадалих обухвата обезбеђење хитног, привременог смештаја, тражење несталих и спајање породица, обезбеђење здравствене заштите и психолошке помоћи, обезбеђење основних животних намирница и предмета личне хигијене угроженог становништва на локацијама збрињавања.

У организацији и спровођењу збрињавања угрожених и настрадалих становништва ангажују се: надлежни органи јединице локалне самоуправе, јединице цивилне заштите, повереници цивилне заштите, Црвени крст, волонтери, хуманитарне и друге организације, субјекти од посебног значаја за заштиту и спасавање, привредна друштва и друга правна лица (власници и корисници угоститељско-туристичких објеката, школа, спортских хала, планинарских, студентских, ученичких домова, рекреационих центара, као и привредна друштва из области трговине, производње воде, прехранбених артикала и артикала опште намене, здравствене службе, центри за социјални рад).

Збрињавање поред прилога из тачке 7.4. садржи и:

1) преглед угроженог становништва које је потребно збринуту (образац ЗБ-1);

2) преглед објеката за смештај угроженог становништва (образац ЗБ-2);

3) преглед локација за подизање шаторских насеља (образац ЗБ-3);

4) преглед носилаца активности у збрињавању угрожених са приказом појединачних задатака и капацитета;

5) организација и поступак смештаја угрожених у објекте приватних лица;

6) задаци екипа за прихват и збрињавање;

7) извори и организација обезбеђења хране, воде за пиће и санитарних потреба;

8) организација и пружање прве и медицинске, социјалне и психолошке помоћи;

9) преглед хуманитарних и других организација које помажу у збрињавању;

10) организација ветеринарског збрињавања и преглед правних лица која имају објекте у којима се чува и складишти сточна храна.

7.4.4. Прва и медицинска помоћ

Организација и спровођење прве и медицинске помоћи обухвата све облике прве и медицинске помоћи, самопомоћи и узajамне помоћи и здравствено збрињавање повређених и оболелих.

Прва и медицинска помоћ се ради према прилозима из тачке 7.4. ове методологије.

Јединице локалне самоуправе у спровођењу прве и медицинске помоћи приказују здравствене установе и њихове капацитете (број медицинских тимова, број болничких кревета, број санитарских возила и др.), у обрасцу ОБ-2. За потребе евакуације и збрињавања надлежне здравствене установе планирају привремену прихватну амбуланту за тријажу грађана који се евакуишу.

У пружању прве помоћи учествују екипе Црвеног крста, јединице цивилне заштите, стручна лица и обучени грађани у оквиру личне и узajамне заштите.

7.4.5. Асанација терена

Асанација терена садржи организацију санитарно-хигијенских и санитарно-техничких мера на терену, насељима и објектима, у циљу спречавања ширења заразних болести, епидемија и других штетних последица по становништво и материјална добра, након елементарне непогоде или друге несреће.

У асанацији терена користе се прилози из тачке 7.4.

Асанација терена обухвата уклањање, идентификацију и хитно сахрањивање погинулих/умрлих; уклањање лешева животиња и организација њиховог уништавања, дезинсекција, дератизација, деконтаминација и ремедијација објеката и терена.

Асанацију терена спроводе комуналне службе, заводи за јавно здравље, здравствене установе, пољопривредне и ветеринарске службе, грађевинска предузећа, предузећа за изградњу путева и друга привредна друштва и установе који у оквиру своје редовне делатности обављају исте или сличне послове и јединице цивилне заштите и грађани. Јединице локалне самоуправе у спровођењу асанације приказују наведене субјекте са њиховим капацитетима за деконтаминацију људи, животиња и материјалних добара, у обрасцу (ОБ-2) као што су јавна купатила, хемијске чистионице, ауто перионице и друге битне капацитете за спровођење ове мере.

7.4.6. Склањање

Склањањем се планира склањање становништва у случају ратних опасности. Угрожено становништво се склања у склоништа основне и допунске заштите, а уколико је таквих склоништа недовољно или не постоје на угроженом подручју, склањање се врши у прилагођеним подрумским просторијама и другим заклонима (пећине, тунели и други комунални и природни објекти).

Организација склањања угроженог становништва је у надлежности јединица локалне самоуправе.

Склањање поред прилога из тачке 7.4. садржи и:

1) Преглед потребног и обезбеђеног склонишног простора (Образац Ск-1);

2) Преглед склањања становника по склонишним објектима (Образац Ск-2);

3) Преглед других заштитних објеката погодних за склањање (прилагођене подрумске просторије, тунели, прилагођени комунални објекти и природни објекти (пећине и др.)) са подацима где се налазе;

4) Упутство о организацији склањања и боравка у склоништу;

5) Организација склањања:

5.1. улога и задаци руководиоца склоништа;

5.2. улога и задаци повереника и заменика повереника цивилне заштите у склањању;

5.3. улога и задаци јединице цивилне заштите опште намене.

Склањањем разрадити следеће оперативне активности:

1) припрема склоништа (пражњење, чишћење, опремање неопходном опремом, провера електро и машинских инсталација, вентилационих уређаја, врата, дезинфекција итд.) и других објеката за склањање;

2) правремено обавештавање угроженог становништва о потреби склањања и местима за склањање;

3) организацију боравка у склоништима (одржавање реда и хигијене).

7.5. Употреба снага и субјеката заштите и спасавања

Употреба снага и субјеката заштите и спасавања приказује елементе битне за оперативно деловање снага и субјеката заштите и спасавања.

Употреба снага и субјеката заштите и спасавања садржи следеће прилоге:

1) преглед снага и субјеката ангажованих у заштити и спасавању, приказују се сопствене снаге (субјекти од посебног значаја за јединицу локалне самоуправе, јединице и повереници цивилне заштите, други субјекти) и снаге које пружају помоћ (ватрогасно-спасилачке јединице, јединице цивилне заштите, тимови Црвеног крста, јединице МУП-а, јединице Војске Србије, јединице Горске службе спасавања и др.) – попуњава се у току извршења, (Оп-1);

2) екипа за координацију материјалног обезбеђења оперативних снага на терену;

3) телекомуникационо обезбеђење (преглед веза са сопственим снагама и оперативним снагама које пружају помоћ (Оп-2);

4) организација смештаја оперативних снага;

5) организација здравствене заштите припадника оперативних снага;

6) саставни део овог плана су карте угроженог подручја (дигиталне односно топографске карте) на којима се, у току спровођења акција заштите и спасавања уносе распоред и правци деловања оперативних снага на терену.

8. План субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање којима је одређен задатак

На почетку плана у уводном делу наводи се: Законски оквир на основу којег се доноси План; територијалну организацију субјекта, број запослених по организационим јединицама – објектима рада, ризици и опасности којима је субјекат изложен сходно ризицима територије на којој се налазе као и ризицима унутар субјекта везаним за производни процес и сл.

8.1. приправност – спремност (за организационе целине које су носиоци извршења задатака у области заштите и спасавања добијених од надлежних штабова за ванредне ситуације) садржи:

– Пријем информација од надлежног штаба и службе, о појавама, опасностима и интензитету претње – опасности у циљу организације и поступања по Плану.

Приправност се посебно уводи за организационе целине којима је одређен задатак у заштити и спасавању, на начин да се уведе дежурство за лица која се ангажују, провери исправност и функционалност опреме и средстава која се ангажују по Плану и сл. За спровођење мера приправности одговорни су непосредни руководиоци. Приправност се разрађује према обрасцу ПП-2 који се примењује и за јединицу локалне самоуправе.

Приправност – спремност **субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање**, садржи следеће разрађене мере и поступке: увођење дежурства, обавештавање запослених који се ангажују у извршењу задатака заштите и спасавања да се не удаљавају од места рада и становања, провера МТС која се ангажују у извршавању задатака заштите и спасавања и друге мере које се предузимају у оквиру редовне делатности са циљем организованог довођења сопствених способности и капацитета на ниво потпуне спремности за деловање у систему заштите и спасавања у оквиру задатка за чије је извршење одговоран у складу са изводом из Националног плана, покрајинског плана и плана локалне самоуправе; начин пријема и спровођења наређења за предузимање мера

приправности-спремности; преглед мера и поступака које предузимају одговорна лица у циљу подизања нивоа спремности за деловање у ванредним ситуацијама и рокови извршења; начин комуникације и извештавања надлежних органа и служби.

8.2. Активирање

Активирањем субјеката од посебног значаја и других привредних друштава, разрађује се начин позивања запослених који су неопходни за извршење задатака заштите и спасавања у ванредним ситуацијама, добијеним од надлежних штабова за ванредне ситуације, а у складу са планом заштите и спасавања. Ову активност разрадити кроз образац (ПЛ-4), преглед активности у извршењу утврђених задатака.

Овај план садржи: подсетник за рад лица одговорног за активирање/позивање запослених (ОБ-4); преглед људских, материјалних и других ресурса који се ангажују у спровођењу задатака заштите и спасавања (образац ПЛ-2); списак запослених који се ангажују у спровођењу задатака заштите и спасавања (образац ПЛ-3); начин комуницирања и извештавања надлежних органа и служби.

8.3. Извршење задатака утврђених у плановима на различитим нивоима планирања, садржи:

- преглед добијених задатака за заштиту и спасавање (образац ПЛ-1);
- преглед активности у извршењу утврђених задатака (ПЛ-4);
- преглед субјеката и снага са којима сарађује у спровођењу задатка (ПЛ-5);
- подсетник за рад руководиоца привредног друштва и другог правног лица за организацију и извршење задатка заштите и спасавања (ПЛ-6);

8.4. Мере цивилне заштите – заштита и спасавање запослених и корисника услуга субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање садржи преглед активности у спровођењу мере цивилне заштите (ПД-1); подсетник за рад одговорног лица и повереника цивилне заштите (ПД-2) и посебне прилоге за конкретну меру цивилне заштите.

Садржај мера цивилне заштите:

- **узубуњивање** садржи: организацију и начин пријема сигнала о наступајућој опасности: обавезе одговорног лица и повереника цивилне заштите у поступку узубуњивања (говорна порука и звучни сигнал путем сирена, пријем обавештења преко ситуационог центра јединице локалне самоуправе; пријем обавештења преко средстава јавног информисања, СМС порука или обавештавањем);
- начин обавештавања запослених о наступајућој или насталој опасности (интерни начин узубуњивања и информисања запослених и корисника услуга) и поступци запослених и корисника услуга у складу са упутством о поступању (реаговању) у случају опасности;

– плакат са знацима за узубуњивање и поступцима у случају опасности, који је истакнут на видним местима;

– **евакуација** (ПД-3), преглед угроњених који се евакуишу, подразумева организовано напуштање објеката и угроњене територије сопственим средствима, а у случају да је потребно обезбедити већи број превозних средстава за евакуацију запослених и корисника услуга, са локалном самоуправом на територији на којој се налази, обезбедити потребан број возила. Након добијања података од локалне самоуправе ко ће организовати превоз у евакуацији, унети податке у свој план, са подацима о превознику, броју возила, лицу за контакт и сл.;

– **лична и узајамна заштита** (ПД-4), Преглед средстава и опреме за личну и узајамну заштиту, подразумева набавку средстава за личну и узајамну заштиту у складу са важећим прописом, и обуком запослених за пружање прве помоћи;

– **склањање** се као мера цивилне заштите углавном примењује у ратном и ванредном стању. У табелу (ПД-5), Преглед склонишних капацитета, унети потребан број места за склањање запослених према броју запослених у смени сходно организацији рада у таквим условима. Такође се наводи број места за склањање која привредни субјект има у свом склоништу или подрумским и другим прилагођеним просторијама, а у случају да је број места за склањање недовољан, привредно друштво разматра могућност склањања са јединицом локалне самоуправе у објекте других субјеката на удаљености до 500м а који располажу са вишком склонишних места, или на други погодан начин;

– заштита од пожара (по посебном закону за објекте) и друге мере цивилне заштите у складу са проценом ризика од катастрофа за територију на којој се налазе.

9. План здравствених установа

На почетку плана у уводном делу наводи се: законски оквир на основу којег се доноси план; организациона шема; број запослених и корисника по објектима рада, ризици и опасности којима је здравствена установа изложена сходно ризицима територије на којој се налази, број именованих повереника цивилне заштите.

Рано упозоравање и приправност – спремност: пријем информација о опасностима које прете да угрозе објекте и лица у њима и припрема за заштиту и спасавање;

Мере цивилне заштите – заштита и спасавање запослених и корисника здравствених услуга раде се по обрасцима за привредна друштва и друга правна лица у складу са проценом и тачком 8.4. ове методологије.

Извршење задатака утврђених Националним планом, окружним и планом града Београда и јединица локалне самоуправе, са следећим садржајем:

– преглед добијених задатака који ће се односити на организацију рада у ванредним ситуацијама уз обезбеђење допунских капацитета за смештај повређених и оболелих, повећањем броја здравствених радника и помоћног особља, обезбеђење потребне опреме и средстава са могућношћу упућивања екипа на погођено подручје; за потребе евакуације надлежне здравствене установе планирају привремену прихватну амбуланту за тријажу грађана који се евакуишу; организација медицинских пунктова у центрима где је збринута евакуисано становништво и др.;

– преглед мера и активности на спровођењу добијених задатака, списак здравствених радника мобилних-медицинских тимова који се ангажују у извршењу добијених задатака;

– преглед материјално-техничких средстава која се ангажују у спровођењу добијених задатака;

– преглед расположивих капацитета за пријем повређених у ванредним ситуацијама;

– активирањем се планирају поступци, задаци и активности којим се редовни капацитети здравствене службе одређени за извршење задатака заштите и спасавања из Плана стављају у стање потпуне спремности за ангажовање; активирањем могу бити обухваћене и приватне здравствене установе;

– преглед привредних друштава и других правних лица са којима сарађује у извршењу добијених задатка (Црвени крст, Завод за јавно здравље, правна лица за обезбеђење логистике на терену).

У изради Плана користе се обрасци за субјекте од посебног значаја (ПЛ-1 до ПЛ-6).

10. План заштите и спасавања предшколских и школских установа и факултета

(за све објекте у којима бораве деца односно објекте у којима се одвија настава)

На почетку Плана у уводном делу наводи се: законски оквир на основу којег се доноси План; организациона шема; број запослених и корисника по објектима, ризици и опасности којима су предшколске и школске установе и факултети изложени сходно ризицима територије на којој се налазе.

Мере цивилне заштите – заштита и спасавање запослених и корисника услуга (деце, ученика и студената) раде се у складу са проценом и тачком 8.4. ове методологије.

Мере цивилне заштите – заштита и спасавање запослених, деца, ученика и студената:

– **узубуњивање**, организацију и начин пријема и преношења сигнала запосленим и особама које бораве у објекту о наступајућој опасности: обавезе одговорног лица и повереника цивилне заштите у поступку узубуњивања (говорна порука и звучни сигнал путем сирена, пријем обавештења преко ситуационог центра јединице локалне самоуправе; пријем обавештења преко средстава јавног информисања, СМС порука или обавештавањем);

– **евакуација**: разрађује се за случај наступања изненадних опасности, када је потребно хитно и организовано напустити објекат, као што је пожар, хемијски удес, земљотрес и др. опасности. Код опасности код којих постоји рана најавна (поплаве, епидемије,

екстремне метеоролошке прилике), надлежни органи по препоруци надлежног министарства доносе одлуку о прекиду рада ових установа на угроженом подручју;

– прва помоћ.

11. План заштите и спасавања установа социјалне заштите које имају објекте у којима бораве корисници

На почетку плана, у уводном делу, наводи се: организовање заштите и спасавања према опасностима препознатим кроз процену, шема организационе структуре установе социјалне заштите са њеним елементима система заштите и спасавања.

Мере цивилне заштите – заштита и спасавање запослених и корисника услуга правних лица: раде се у складу са проценом и тачком 8.4. ове методологије:

– узбуњивање;

– евакуација: поред планирања евакуације у друге објекте по плану јединице локалне самоуправе планирати и други начин евакуације којим би се лица корисници установа социјалне заштите преузимала од стране родбине и стараоца; за потребе евакуације обезбедити у сарадњи са локалном самоуправом специјализована и прилагођена возила за превоз непокретних и лица са посебним потребама; сарадња са екипама Црвеног крста, полиције опште надлежности, саобраћајне; јединицама цивилне заштите опште намене и др.;

– склањање: као мера цивилне заштите која се спроводи привремено у рату подразумева склањање корисника у постојеће подрумске просторије објеката у којима су смештени или отпуст корисника и њихово преузимање од стране старатеља;

– збрињавање угрожених и настрадалих: је у надлежности јединица локалне самоуправе која треба да определи адекватне просторе и услове за збрињавање евакуисаних корисника из објеката социјалне заштите; здравствени радници ових установа у сарадњи са здравственим радницима локалне здравствене службе обезбеђују праћење и старање о здравственој нези корисника социјалне заштите;

– прва помоћ: обезбеђује се у објектима у којима су корисници социјалне заштите набавком средстава за личну и узајамну заштиту и која поседује сопствена здравствену службу;

– заштита од пожара – по посебном закону;

– преглед других мера и активности у складу са проценом и тачком 8.4. ове методологије.

12. План заштите и спасавања за привредна друштва и друга правна лица која у свом саставу имају организационе целине чији су капацитети, обим и значај делатности од посебног значаја за привреду Републике Србије

Овај план се разрађује по истим елементима као и План заштите и спасавања субјеката од посебног значаја (тачка 8.).

Носиоци израде Плана за привредна друштва и друга правна лица која у свом саставу имају организационе целине из наведених

области има привредно друштво са статусом правног лица, које израђује план и за своје организационе целине.

Сви захтеви за реализацију задатака из планова заштите и спасавања достављају се правном лицу и за његове организационе целине.

13. План заштите и спасавања за правна лица која управљају пословним, трговачким, спортским, угоститељским и смештајним објектима и објектима за разоноду (капацитета више од 100 лица, а ако су објекти намењени за боравак деце до 14 година, независно од капацитета)

За објекте у којима бораве деца до 14 година садржај овог дела плана је исти као и под тачком 10.

За пословне, трговачке, спортске, угоститељске и смештајне објекте и објекте за разоноду у којима се налази више од 100 лица:

На почетку Плана, у уводном делу, наводи се: законски оквир на основу којег се доноси План; територијална организација субјекта, број запослених по организационим јединицама – објектима рада, ризици и опасности којима је субјекат изложен сходно ризицима територије на којој се налазе као и ризицима из процене ризика за субјекта.

Мере цивилне заштите – заштита и спасавање запослених и корисника услуга правних лица: раде се у складу са проценом и тачком 8.4. ове методологије:

– узбуњивање,

– евакуација,

– прва помоћ.

За објекте у којима се налази већи број различитих субјеката са бројем корисника већим од 100, управљач објекта – власник, у обавези је да изради План у сарадњи са корисницима пословног простора.

Саставни део Методологије за израду планова заштите и спасавања, су обрасци за израду планова, чија је форма са образложењем садржаја дата у Прилогу.

Одредбе ове методологије треба разумети и примењивати у циљу израде квалитетних и употребљивих процена ризика од катастрофа и планова заштите и спасавања субјеката који имају обавезу по Закону о смањења ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама, уз уважавање чињенице да се ради о различитим субјектима чак и у оквиру исте групе сродних субјеката. Имајући то виду, потребно је уважавати све њихове појединачне особености и специфичности као нпр. врло мали број запослених, изнајмљивање радника и простора, физичко позиционирање у оквиру другог објекта за који постоји процена ризика од катастрофа и план заштите и спасавања. То значи да се би одредбе ове методологије требало примењивати на начин да у реалном животу, поред нормативног, производи и логичко дејство, уколико се у пракси појави нека од одредби коју је тешко или немогуће или тешко применити на начин предвиђен Методологијом.

П Р И Л О Г – ОБРАСЦИ

ЗА ПЛАН ЗАШТИТЕ И СПАСАВАЊА ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

ПРИПРАВНОСТ (СПРЕМНОСТ) ЗА ДЕЛОВАЊЕ У ВАНРЕДНИМ СИТУАЦИЈАМА

ПП-1

**ПРЕГЛЕД
СУБЈЕКТА ЗАШТИТЕ И СПАСАВАЊА ОДГОВОРНИХ ЗА ПРЕДУЗИМАЊЕ МЕРА ПРИПРАВНОСТИ-СПРЕМНОСТИ
ПО ОПАСНОСТИМА**

НАЗИВ ОПАСНОСТИ	Ред. број	НАЗИВ СУБЈЕКТА, адреса	Руководилац (име, презиме, контакт телефон)	ЗАДАЦИ СУБЈЕКТА У ВАНРЕДНИМ СИТУАЦИЈАМА	НАПОМЕНА
1	2	3	4	5	6

ПП-2

ПРЕГЛЕД ОПЕРАТИВНИХ ПОСТУПАКА У СПРОВОЂЕЊУ МЕРА ПРИПРАВНОСТИ-СПРЕМНОСТИ

Ред. број	Назив мере приправности-спремности и кратко објашњење када се уводи	Носилац активности/ поступка	Активност/поступак у спровођењу мере приправности-спремности	Напомена (прилог – план)
1	2	3	4	5

АКТИВИРАЊЕ И МОБИЛИЗАЦИЈА

А-1

СПИСАК ЧЛАНОВА ШТАБА ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ

Ред. број	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	ДУЖНОСТ У ШТАБУ	АДРЕСА СТАНОВАЊА	ТЕЛЕФОНИ ЗА КОНТАКТ			ПРИМЕДБА
				мобилни	кућни	посао	
1	2	3	4	5	6	7	8

А-2

ПРЕГЛЕД

СУБЈЕКТА ЗАШТИТЕ И СПАСАВАЊА КОЈИ СЕ АКТИВИРАЈУ ЗА ЗАШТИТУ И СПАСАВАЊЕ У ВАНРЕДНИМ СИТУАЦИЈАМА

Ред.бр.	НАЗИВ СУБЈЕКТА	АДРЕСА	РУКОВОДИЛАЦ СУБЈЕКТА/ ЗАМЕНИК РУКОВОДИОЦА	ТЕЛЕФОНИ ЗА КОНТАКТ				ДАТУМ И ЧАС АКТИВИРАЊА	ПРИМЕДБА
				мобилни	кућни	посао	централа - локал		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

А-3

С П И С А К ПОВЕРЕНИКА И ЗАМЕНИКА ПОВЕРЕНИКА ЦИВИЛНЕ ЗАШТИТЕ

Ред. број	НАСЕЉЕ - МЕСНА ЗАЈЕДНИЦА / ПРАВНО ЛИЦЕ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ ПОВЕРЕНИКА / ЗАМЕНИКА ПОВЕРЕНИКА	АДРЕСА СТАНОВАЊА	ТЕЛЕФОНИ ЗА КОНТАКТ			ПРИМЕДБА
				мобилни	кућни	посао	
1	2	3	4	5	6	7	8

А-4

ПРЕГЛЕД

ЕКИПА -----

Р.бр.	НАЗИВ ЕКИПЕ	ПРЕЗИМЕ И ИМЕ	ДУЖНОСТ У ЕКИПИ	АДРЕСА И ТЕЛЕФОН	Локација –објекат ангажовања
1	2	3	4	5	6
	Екипа за евиденцију				
	Екипа за прихват				

МОБ - 1

ИЗВРШИОЦИ МОБИЛИЗАЦИЈЕ

*овај образац је прописан посебним Упутством

МОБ - 2

ЕКИПА ЗА ПОЗИВАЊЕ ТЕЛЕФОНОМ

(назив организационе јединице Надлежне службе/органа јединице локалне самоуправе)

Р.бр	ПРЕЗИМЕ И ИМЕ	РАДНО МЕСТО	АДРЕСА НА ПОСЛУ	КУЋНА АДРЕСА	Т е л е ф о н	
					кућни	Телефон на послу / службени мобилни
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.

Напомена: Сваком члану екипе се уручује списак припадника ЈЦЗ које позива.

МОБ - 3

СПИСАК КУРИРА- ПОЗИВАРА

(назив организационе јединице Надлежне службе/органа јединице локалне самоуправе)

Р.бр	ПРЕЗИМЕ И ИМЕ	РАДНО МЕСТО	АДРЕСА НА ПОСЛУ	КУЋНА АДРЕСА	Т е л е ф о н	
					кућни	Телефон на послу / службени мобилни
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.

**СПИСАК ЛИЦА ЗА ПРИХВАТ ПРИПАДНИКА
ЈЕДИНИЦА ЦИВИЛНЕ ЗАШТИТЕ НА МОБИЛИЗАЦИЈСКОМ ЗБОРИШТУ**

(назив организационе јединице Надлежне службе/органа јединице локалне самоуправе)

Назив ЈЦЗ и бројна ознака	Место прихвата (моб.збориште)	Лице из органа који је формирао ЈЦЗ	ПРЕЗИМЕ И ИМЕ	КУЋНА АДРЕСА	Телефон	
		Припадник ЈЦЗ			кућни	службени мобилни
1	2	3	4	5	6	7

**ПРЕГЛЕД ФОРМАЦИЈСКИХ МАТЕРИЈАЛНО-ТЕХНИЧКИХ СРЕДСТАВА
КОЈА СЕ ПРЕУЗИМАЈУ ИЗ МАГАЦИНА (ЦИВИЛНЕ ЗАШТИТЕ)**

(Врста ЈЦЗ и бројни назив – назив организационе јединице)

**ПРЕГЛЕД ЛИЦА – ЕКИПА ЗА ИЗДАВАЊЕ
МАТЕРИЈАЛНО-ТЕХНИЧКИХ СРЕДСТАВА И ОПРЕМЕ
КОЈА СЕ ИЗУЗИМАЈУ ИЗ МАГАЦИНА (ЦИВИЛНЕ ЗАШТИТЕ)**

(назив организационе јединице Надлежне службе/органа јединице локалне самоуправе)

Врста ЈЦЗ и бројна ознака	Место издавања	Р.бр.	ПРЕЗИМЕ И ИМЕ	КУЋНА АДРЕСА	Телефон	
					кућни	службени мобилни
1	2	3	4	5	6	7
		1.				
		2.				
		3.				
		4.				
		5.				

П О З И В
ЗА АНГАЖОВАЊЕ У ЗАШТИТИ И СПАСАВАЊУ

За _____
(презиме, очево име и име)

Станује _____
(место, улица и број, улаз зграде, број стана и број телефона)

По пријему овог позива **ОДМАХ** се јавити _____

_____ са задуженом опремом.
(навести место и адресу јављања и назив јединице)

М.П)

(потпис надлежног лица)

ПОТВРДА ПРИЈЕМА

За _____
(презиме, очево име и име)

Позив ми је уручен _____
(датум и час пријема позива)

(потпис)

***Позив је прописан посебним Упутством**

ОПШТИ ОБРАСЦИ ПЛАНА ЗАШТИТЕ И СПАСАВАЊА ПО ОПАСНОСТИМА И МЕРАМА ЦИВИЛНЕ ЗАШТИТЕ

(ОБ-1)

**ПРЕГЛЕД
СУБЈЕКТА И СНАГА ЗА ЗАШТИТУ И СПАСАВАЊЕ**

Ред. број	НАЗИВ СУБЈЕКТА /СНАГА ЗнС	АДРЕСА	РУКОВОДИЛАЦ СУБЈЕКТА / ЗАМЕНИК РУКОВОДИОЦА	ТЕЛЕФОНИ ЗА КОНТАКТ		e-mail	Опасност/ мера у којој се ангажује	ЗАДАЦИ
				мобилни	централа - локал			
1	2	3	4	5	6	7	8	9

* образац је јединствен и користи се код активирања субјеката, код заштите и спасавања по опасностима и по мерама цивилне заштите

ОБ-2

ПРЕГЛЕД КАПАЦИТЕТА СУБЈЕКТА И СНАГА ЗАШТИТЕ И СПАСАВАЊА

Редни број	СУБЈЕКТИ И СНАГЕ ЗАШТИТЕ И СПАСАВАЊА	Број људи који се ангажује	Врста капацитета /јединица мере				Врста материјално техничких средстава/ јединица мере										
			4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
С В Е Г А :																	

ОБЈАШЊЕЊЕ ЗА ПОПУНУ обрасца ОБ-2:

У обрасцу навести људске, материјалне и друге ресурсе снага и субјеката заштите и спасавања која ће се ангажовати у ванредним ситуацијама: субјеката од посебног значаја, привредних друштава и других правних лица, предузетника, јединица цивилне заштите и др.

Код поплава : багер, булдожер, дозер, рокопач, трајлер, вучни воз, ваљак, грејдер, скип, утоваривач, аутодизалицу, цистерну за воду, мобилни црпни апарат, пумпу за воду и друга материјално техничка средства.

Код несрећа на води и под водом: комплет ронилачки, брод гурач, чамац за 4 особе, чамац до 12 особа, мотор за чамац, компјутер ронилачки, сонар, детектор метала, комуникатор, компресор преноса и друга материјално техничка средства.

Код земљотреса и заштите од рушења и спасавања из рушевина: багер, булдожер, грејдер, утоваривач, комбинирку, камион кипер, геофон, уређај за пнеуматско подизање терета, дизалицу, дизалицу хидрауличну, моторну тестеру за дрво, тестеру за гвожђе, маказе са сечење гвожђа, моторну брусилуцу за гвожђе и бетон, бушилицу пнеуматску, маказе хидрауличне за сечење лима, бушач моторни са комплетом, компресор, хидраулични развални апарат, уређај за сечу и развлачење, рокопач, рокопач утоваривач и друга материјално техничка средства.

Код шумских пожара: ватрогасна возила, аутоцистерна, авион за гашење пожара, хеликоптер за гашење пожара, брод за гашење пожара, ватрогасну пумпу клипну, ватрогасну пумпу центрифугалну и друга материјално техничка средства.

Код осталих природних опасности: булдожер, багер, утоваривач, грејдер, теретно возило, раоник трактор, разупирач, копач, дизалицу, чистач, растурач соли и друга материјално техничка средства.

У евакуацији: аутобусе, минибусеве, камионе различите тонаже, чамце, скеле, бродове и др. превозна средства.

У збрињавању, код капацитета навести капацитете за смештај и исхрану (број лежаја, број obroка), а у оквиру материјално-техничких средстава приказати: моторна возила (аутоцистерна за воду, аутоцистерна за гориво, камион са цирадом) и опрему (шатори, контејнери, мобилне кухиње, преносна цистерна за воду и др.)

У првој и медицинској помоћи, код расположивих капацитета приказати: број медицинских тимова, број болничких кревета, број санитарских возила и др.

НАПОМЕНА ЗА ОБРАЗАЦ ОП-2: Размотрити могућност њиховог приказивања на посебном обрасцу по врстама МТС.

ОБ-3

ПРЕГЛЕД СТРУЧНО – ОПЕРАТИВНИХ ТИМОВА

Ред. број	Назив стручно –оперативног тима	Име и презиме/ Дужност у тиму	Контакт телефони			Примедба
			мобилни	кућни	посао	
1	2	3	4	5	6	7

ОБ-4

ПОДСЕТНИК

ЗА РАД _____

Ред. број	ЗАДАТАК	САРАЂУЈЕ	РОК ИЗВРШЕЊА	ПРИМЕДБА
1	2	3	4	5

Подсетник се израђује за чланове штаба за ванредне ситуације, руководиоце стручно оперативних тимова, поверенике цивилне заштите. Образац се може користи код других елемената плана (подсетник за извршење мобилизације, за извршење мера цивилне заштите и др.

ПРЕГЛЕД МЕРА И АКТИВНОСТИ У _____

Ред. број	МЕРА/АКТИВНОСТ	НОСИЛАЦ	ОПЕРАТИВНИ ПОСТУПАК ЗА СПРОВОЂЕЊЕ МЕРА И АКТИВНОСТИ	ИЗВРШИЛАЦ	Напомена (прилог – план)
1	2	3	4	5	6

У овом обрасцу приказати активности надлежног органа или штаба за ВС јединице локалне самоуправе, носилаца оперативних поступака у спровођењу заштите и спасавања у одређеној опасности односно у спровођењу мера цивилне заштите.

Овај образац се користи код разраде активности за све препознате опасности и мере цивилне заштите.

ПОСЕБНИ ПРИЛОЗИ ЗА ПЛАН ЗАШТИТЕ И СПАСАВАЊА ПО ВРСТАМА ОПАСНОСТИ

1. ПОПЛАВА

По-1

ПРЕГЛЕД ВОДОТОКОВА И ХИДРОАКУМУЛАЦИЈА СА ПОТЕНЦИЈАЛНО УГРОЖЕНИМ РЕЈОНИМА

Редни број	НАЗИВ ВОДОТОКА	НАЗИВ БРАНЕ - АКУМУЛАЦИЈЕ	КОРИСНИК /УПРАВЉАЧ БРАНЕ (одговорно лице, телефон)	УГРОЖЕНА НАСЕЉА	Број угроженог становништва	Узбуњивање становништва	Време пражњења акумулације
1	2	3	4	5	6	7	8

- У колону 6 треба унети потврдан или одричан одговор на следећа питања: а) да ли за наведену брану постоји урађен елаборат о узбуњивању становништва низводно од бране; б) да ли постоји елаборат о утицају поплавног таласа у случају рушења бране; в) да ли су постављени белези који означавају сигурну територију за склањање у случају рушења бране. У колони 7 навести потребно време пражњења бране до коте безбедног нивоа.

2.ЗЕМЉОТРЕС

Зм-1

ПРЕГЛЕД ЛОКАЦИЈА ЗА ОДЛАГАЊЕ ОТПАДНОГ ГРАЂЕВИНСКОГ И ДРУГОГ МАТЕРИЈАЛА

Ред. број	Назив локације и адреса	Капацитет-површина м ²	Власништво	Примедба
1	2	3	4	5

3.ШУМСКИ ПОЖАРИ И ПОЖАРИ НА ОТВОРЕНОМ

ШП-1

ПРЕГЛЕД МЕСТА И ОБЈЕКТА ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ ВОДЕ ЗА ГАШЕЊЕ ПОЖАРА

Ред. бр.	Место – објекат водоснабдевања	Локација	Основне карактеристике места - објекта	Капацитет (м ³ ;број)	Напомена
1	2	3	4	5	6
	А) Водозахвати за хеликоптере				
	Б) Водозахвати за цистерне (на рекама и језерима)				
	В) Хидранти				
	Г) Друга места				

4. СНАБДЕВАЊЕ ВОДОМ ЗА ПИЋЕ

ПРЕГЛЕД РАСПОЛОЖИВИХ ЦИСТЕРНИ ЗА ТРАНСПОРТ ВОДЕ ЗА ПИЋЕ
И ТАНКОВА (РЕЗЕРВОАРА) ЗА ПИЈАЋУ ВОДУ

Ред. бр.	Назив и адреса правног лица – власника	Име, презиме и телефон контакт особе правног лица/власника	аутоцистерна				Тип резервоара – танкова за воду***	V (litar)	број
			Тип*	Намена**	V (litar)	број			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Упутство:

* У колони 4, за тип цистерне, навести њен технички назив и да ли је камионска или тракторска,

**У колони 5, намена, навести да ли се цистерна користи за пијаћу или техничку воду. Посебно у текстуалном делу навести број цистерни које се користе за техничку воду а могле би се по потреби користити за транспорт пијаће воде, уз одговарајућу дезинфекцију,

***У колони 8, тип резервоара-танкова за воду, навести материјал од којег је резервоар, да ли је чврсте или меке структуре, да ли поседује цеви и славине за истакање воде и да ли се користе за пијаћу или техничку воду.

ПОСЕБНИ ПРИЛОЗИ ПЛАНА ЗА ЗАШТИТУ И СПАСАВАЊЕ ПО МЕРАМА ЦИВИЛНЕ ЗАШТИТЕ

1. УЗБУЊИВАЊЕ

ССП

ПРЕГЛЕД ЛОКАЦИЈА СИРЕНА И СПОЈНИХ ПУТЕВА

Ред. број	Град/ Општина	Евиденциони број сирене	Локација сирене (адреса, место, објекат)	Врста сирене	Начин активирања (даљински/ ручно)	Спојни пут (број вода/ радио-веза)	Исправност (ДА/НЕ)			НАПОМЕНА
							сирене	уређаја за ДАС у ОЦ	спојног пута	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

ПСУ

СПИСАК ПОМОЋНИХ СРЕДСТАВА ЗА УЗБУЊИВАЊЕ ИЗВАН ЧУЈНОСТИ СИРЕНА

Ред. број	Град/Општина	Врста сирене (ручна, мобилна и др.)	Територија коју сирена покрива	НАПОМЕНА
1	2	3	4	5

ЕВАКУАЦИЈА

Ев-1

ПРЕГЛЕД СТАНОВНИШТВА КОЈЕ СЕ ЕВАКУИШЕ (ПО ПРИОРИТЕТИМА)

Ред. број	Рејон евакуације (насеље, село, МЗ)	ЛИЦА КОЈА СЕ ЕВАКУИШУ (ПО ПРИОРИТЕТИМА)							Место прикупљања /адреса/	Примедба
		Мајке са децом до 15 година	Труднице	Болесна лица, лица са посебним потребама и друга лица којима је неопходна туђа помоћ и нега	Лица млађа од 16 година	Лица старија од 65 год (мушкарци) 60 (жене)	Друга лица	УКУПНО:		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Ев-2

ПРЕГЛЕД ПРАВАЦА ЕВАКУАЦИЈЕ

Одговорно лице за евиденцију и евакуацију	Телефон број	Место прикупљања	Правац евакуације		Место прихвата
1	2	3	4		5
			Главни		
			Помоћни		
1	2	3	4		5

ЗБРИЊАВАЊЕ

36 -1

**ПРЕГЛЕД
УГРОЖЕНОГ СТАНОВНИШТВА КОЈЕ ЈЕ ПОТРЕБНО ЗБРИНУТИ**

Ред. број	Објекат, адреса	ЛИЦА КОЈА ТРЕБА ЗБРИНУТИ (ПО ПРИОРИТЕТУ)						УКУПНО
		Мајке са децом до 15 година	Труднице	Болесна, лица са посебним потребама и друга лица којима је неопходна туђа помоћ и нега	Лица млађа од 16 година	Лица старија од 65 год (мушкарци) 60 (жене)	Друга лица (лица на дијализи, дијабетичари и др)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
УКУПНО:								

36-2

ПРЕГЛЕД ОБЈЕКТА ЗА СМЕШТАЈ

Ред. број	Објекти за смештај			Број смештених лица	Примедба
	Назив објекта, адреса	Одговорно лице за забрињавање, телефони за контакт	Смештајни капацитет		
1	2	3	4	5	6

НАПОМЕНА: Колона број 5 попуњава се по настанку опасности (смештају лица).

ПРЕГЛЕД СКЛАЊАЊА СТАНОВНИКА ПО СКЛониШНИМ ОБЈЕКТИМА

Редни број	Месна заједница, назив склонишног објекта и адреса	Подаци о руководиоцу склоништа			Подаци о становништву које се склања			ПРИМЕДБА
		Име и презиме	Адреса становања	Телефони за контакт (посао, кућни, мобилни)	Адреса становања	Кућни број	Број станара	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
УКУПНО :								

УПОТРЕБА СНАГА

ПРЕГЛЕД СНАГА И СУБЈЕКТА АНГАЖОВАНИХ У ЗАШТИТИ И СПАСАВАЊУ

Р.бр.	Оперативне снаге	Одговорно лице (Телефон)	Број људи који је ангажован	Број и врста МТС	Начин логистичког обезбеђења	Примедба
1	2	3	4	5	6	7
	СОПСТВЕНЕ СНАГЕ					
1.						
2.						
	СНАГЕ КОЈЕ ПРУЖАЈУ ПОМОЋ					
1.						
2.						

**П Р Е Г Л Е Д
ВЕЗА СА СОПСТВЕНИМ СНАГАМА И ОПЕРАТИВНИМ СНАГАМА КОЈЕ ПРУЖАЈУ ПОМОЋ**

Р. бр.	Снаге заштите и спасавања	Име и презиме одговорног лица	Начин комуникације				Рејон ангажовања		
			Телефонски именик			Радио-телефонски именик			
			Телефон	Моб.телефон	e-mail	Позивни знак		Радни канал	
1	2	3	4	5	7	8	9	10	
	Сопствене снаге								
1.									
2.									
	Снаге које пружају помоћ								
1.									
2.									

Напомена: Образац је прилог плана који се односи на употребу снага и субјеката заштите и спасавања на угроженом подручју. У колони 3 се као одговорна лица наводе руководиоци/заменици руководиоца оперативних тимова субјеката од посебног значаја, руководиоца СОТ ЈЛС, повереника ЦЗ, командира јединице ЦЗ. Ако се у колонама 8 и 9 упишу подаци Преглед добија ознаку СТРОГО ПОВЕРЉИВО и треба га заштитити.

Методологија за израду процене ризика од катастрофа и планова заштите и спасавања

П Р И Л О Г – О Б Р А С Ц И

за План заштите и спасавања субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање

План извршења задатака:

ПЛ-1

ПРЕГЛЕД ДОБИЈЕНИХ ЗАДАТАКА ЗА ЗАШТИТУ И СПАСАВАЊЕ

Ред. број	Задатак заштите и спасавања	Назив акта и број којим је одређен (утврђен) задатак	Орган-тело који је донео акт
1	2	3	4

Образац користе субјекти којима су одређени задаци у заштити и спасавању од стране надлежног органа или штаба за ВС.

ПЛ-2

**ПРЕГЛЕД
ЉУДСКИХ, МАТЕРИЈАЛНИХ И ДРУГИХ РЕСУРСА
КОЈИ СЕ АНГАЖУЈУ У СПРОВОЂЕЊУ ЗАДАТАКА**

Редни број	Назив организационе јединице	Задатак	Број запослених који се ангажују	Врста капацитета / јединица мере				Врста материјално техничких средстава / јединица мере									
				5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
СВЕГА:																	

У делу који се односи на врсте капацитете приказују се ресурси за спровођење мера цивилне заштите, ако их је субјекат добио у задатку (смештајни капацитети – број лежаја, обезбеђење исхране – број оброка, здравствено збрињавање –

број медицинских тимова, број болничких кревета)

ПЛ-3

С П И С А К
ЗАПОСЛЕНИХ КОЈИ СЕ АНГАЖУЈУ У СПРОВОЂЕЊУ ЗАДАТАКА

Редни број	Назив организационе јединице	Име и презиме запосленог	Назив радног места	Кућна адреса	Телефон кућни	Телефон на послу	Мобилни телефон
1	2	3	4				
С В Е Г А :							

**ПРЕГЛЕД
АКТИВНОСТИ У ИЗВРШЕЊУ УТВРЂЕНИХ ЗАДАТАКА**

Ред. број	Активност	Поступак у спровођењу активности	Носилац активности	Сарађује	Напомена (прилог)
1	2	3	4	5	6
1					
2					
3					
4					

*Образац се користи за разраду задатака који су одређени у заштити и спасавању од стране надлежног органа или штаба за ВС.

**ПРЕГЛЕД
СУБЈЕКТА И СНАГА СА КОЈИМА СЕ САРАЂУЈЕ У СПРОВОЂЕЊУ ЗАДАТАКА**

Ред.број	Назив субјекта/СНАГЕ / адреса /	Надлежност/активност у заштити и спасавању	Одговорно лице			e-mail
			Име и презиме	телефон		
				службени/ факс	мобилни	
1	2	3	4	5	6	7

У прегледу се субјекти и снаге са којима ће субјекат од посебног значаја сарађивати у спровођењу задатака заштите и спасавања, који су одређени од стране надлежног органа или штаба за ВС.

ПОДСЕТНИК
ЗА РАД _____ У СПРОВОЂЕЊУ ЗАДАТКА

Ред. број	ЗАДАТАК	САРАЂУЈЕ	РОК ИЗВРШЕЊА	ПРИМЕДБА
1	2	3	4	5

Подсетник се ради за руководиоца субјекта од посебног значаја који активира тим за извршење задатка и руководиоца тима који реализује утврђени задатак

Методологија за израду процене ризика од катастрофа и планова заштите и спасавања

Обрасци – Прилози

за План заштите и спасавања привредних друштава и других правних лица

**ПРЕГЛЕД
СУБЈЕКТА И СНАГА СА КОЈИМА СЕ САРАЂУЈЕ У ЗАШТИТИ ЗАПОСЛЕНИХ И КОРИСНИКА УСЛУГА**

Ред.број	Назив субјекта/СНАГЕ / адреса /	Надлежност/активност у заштити и спасавању	Одговорно лице			e-mail
			Име и презиме	телефон		
				службени/ф акс	мобилни	
1	2	3	4	5	6	7

У Прегледу се наводе подаци о надлежном штабу за ванредне ситуације јединице локалне самоуправе и његовим стручно оперативним тимовима, органима јединица локалне самоуправе, субјектима од посебног значаја и др

ПД-1

**ПРЕГЛЕД
АКТИВНОСТИ У СПРОВОЂЕЊУ _____
/назив мере цивилне заштите/**

Ред. број	Активност	Поступак у спровођењу активности	Носилац активности	Сарађује	Напомена (прилог)
1	2	3	4	5	6

Образац се користи за разраду мера цивилне заштите: узбуњивања, евакуације, склањања, збрињавања, прве помоћи.

ПД-2

ПОДСЕТНИК ЗА РАД _____

Ред. број	ЗАДАТАК	САРАБУЈЕ	РОК ИЗВРШЕЊА	ПРИМЕДБА
1	2	3	4	5

Подсетник се ради за руководиоца субјекта система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама, повереника цивилне заштите у привредним друштвима и субјектима од посебног значаја за заштиту и спасавање.

ПД-3

**ПРЕГЛЕД
УГРОЖЕНИХ КОЈИ СЕ ЕВАКУИШУ**

Ред. број	Организационе јединице по објектима /адреса	ЗАПОСЛЕНИ КОЈИ СЕ ЕВАКУИШУ			Корисници услуга/ Остали присутни	УКУПНО	Место прикупљања / адреса /	Правац евакуације	Место прихвата евакуисаних/ адреса /	Сопствена средства за превоз		Примедба
		Труднице	Запослени са посебним потребама запослени са	Остали запослени						Врста	Број	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

* у овом обрасцу се уносе подаци о запосленима и корисницима а подаци у колонама 8,9,10, и сопствена средства за превоз а за недостајућа средства превоза субјекат обезбеђује средства превоза у координацији са јединицом локалне самоуправе на чијој се територији налази.

П Р Е Г Л Е Д С К Л О Н И Ш Н О Г П Р О С Т О Р А

Редни број	Назив организационе јединице правног лица/адреса	Лице задужено за склањање		Број лица који се склања	Расположиво места за склањање у објектима привредног друштва		Недостајућа места за склањање
		Име и презиме	Телефон		Склониште	Прилагођени простори- подрумске просторије	
1	2	3	4	5	6	7	8
УКУПНО							